

Crna Gora
Državna revizorska institucija

DRI broj: 02-035/26-1092/33
Podgorica, 20.10.2026. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

Godišnjeg finansijskog izvještaja

**MINISTARSTVA EKOLOGIJE, ODRŽIVOG RAZVOJA
I RAZVOJA SJEVERA**

za 2025. godinu

- **konačni izvještaj** -

Podgorica, oktobar 2026. godine

S A D R Ź A J

I	MIŠLJENJE I PREPORUKE	3
II	OPŠTI DIO	13
	1 PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE	13
	2 OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE	13
	3 VRSTA, PREDMET, CILJ I OBUHVAT REVIZIJE	17
	4 KRITERIJUMI REVIZIJE	17
	5 VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE I REVIZORSKI TIM	19
III	UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE	20
	6 PLANIRANJE I IZVRŠENJE BUDŽETA	20
	7 FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ	31
	8 PRIHODI	34
	9 IZDACI	36
	10 IMOVINA	57
	11 JAVNE NABAVKE	59
	12 UPRAVLJANJE I UNUTRAŠNJE KONTROLE	62

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i izjašnjenja subjekta revizije, a u skladu sa članom 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI) i članom 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu **dr Branislav Radulović** (Senator – rukovodilac Kolegijuma) i **g. Siniša Čadenović** (Predsjednik Senata – član Kolegijuma), na sjednici Kolegijuma DRI održanoj 19.10.2026. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI Godišnjeg finansijskog izvještaja Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera za 2025. godinu

Odgovornost subjekta revizije

Glavni službenik za finansije odgovoran je za izvršenje budžeta. Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije (DRI) je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li je finansijski izvještaj Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera za 2025. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskom izvještaju, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekata revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obezbijedila vršenje postupaka kako bi se dobilo dovoljno adekvatnih dokaza na kojima se zasniva izraženo mišljenje. Sprovedeni postupci zavisili su od profesionalne procjene državnog revizora, uključujući procjenjivanje rizika od značajne neusklađenosti.

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera za 2025. godinu, nadležni Kolegijum DRI stekao je razumno uvjerenje da isti nije, u svim materijalnim aspektima, sastavljen u skladu s važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Utvrđena greška je materijalno značajna, ali ne i prožimajuća.

Za finansijsku reviziju je određena ukupna materijalnost za finansijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 74.854,39€ (1,49 % od ukupnih izdataka Ministarstva koji su iznosili 5.029.574,13€). U Izvještaju o novčanim tokovima III pogrešno su prikazane pozicije 2.1.4. Rashodi za usluge i 2.4. Kapitalni izdaci. Ukupna greška u neto iznosu je 763.800,00€.

Revizijom pravilnosti poslovanja Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera **utvrđene su neusklađenosti** u odnosu na: Zakon o državnim službenicima i namještenicima, Zakon o javnim nabavkama, Uredbu o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru, Pravilnik o bližem načinu upravljanja, rukovođenja i sprovođenja unutrašnje kontrole u subjektima javnog sektora, Odluku o načinu pripreme i sadržaju programskog budžeta potrošačkih jedinica, Internu proceduru za obračun i isplatu zarada, Interno pravilo o kancelarijskom i arhivskom poslovanju, Interno pravilo o rasporedu radnog vremena, Interno pravilo o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila i potrošnji goriva.

Na osnovu navedenog, nadležni Kolegijum DRI izražava:

- **uslovno mišljenje** na finansijski izvještaj Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera za 2025. godinu i
- **negativno mišljenje** na usklađenost poslovanja sa propisima.

NALAZI I PREPORUKE

Finansijska revizija

Izvještaj o novčanim tokovima

▪ Nalaz 1

Revizijom je utvrđeno da je u Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera vršena evidencija izdataka na način koji nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, što je za posljedicu imalo da su u Izvještaju o novčanim tokovima III pogrešno prikazane sljedeće pozicije:

- Pozicija 2.1.4. Rashodi za usluge prikazana je u iznosu od 2.219.872,06€, a trebalo je prikazati u iznosu od 1.456.072,06€.
- Pozicija 2.4. Kapitalni izdaci prikazana je u iznosu od 39.063,24€, a trebalo je prikazati u iznosu od 802.863,24€.

Izdatke isplaćene izvođaču radova u iznosu od 763.800,00€, koji su evidentirani na računu 4147- Konsultanske usluge, projekti i studije trebalo je evidentirati na računu 4413-Izdaci za građevinske objekte.

Račun 414-7 - Konsultanske usluge, projekti i studije je predviđen za evidentiranje ugovorenih obaveza, zahtjeva za plaćanje i plaćanja koja se odnose na konsultanske usluge, izradu projekata i studija, dok je račun 441-3-Izdaci za građevinske objekte, predviđen za evidentiranje izdataka koji se odnose na sve izdatke nastale po osnovu izgradnje administrativnih zgrada.

Preporuka F1

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera treba da izdatke po osnovu izgradnje građevinskih objekata, u skladu sa njihovom stvarnom ekonomskom prirodom, planira, izvršava i evidentira na računu 4413-Izdaci za građevinske objekte, bez obzira da li se isti realizuju kroz „projekat“ kao organizacioni okvir.

Subjekt revizije u Izjašnjenju na Preliminarni izvještaj revizije, između ostalog **navodi:** „Tokom realizacije projekta, sve prethodno izvršene uplate po osnovu izvedenih radova evidentirane su na budžetskoj poziciji 4147. Predmetna uplata izvođaču radova u iznosu od 763.800,00€ predstavlja zadržani depozit od 10% od ukupne vrijednosti građevinskih radova koji su realizovani u periodu 2021–2024. godine, a za privremene situacije I-XVI koje je finansirala Italija, te je, imajući u vidu kontinuitet u načinu evidentiranja izdataka po istom projektu, evidentirana na istoj budžetskoj poziciji.

Imajući u vidu navedene okolnosti, smatramo da je postojalo opravdanje za evidentiranje predmetnog izdatka na poziciji 4147 – Projekti, imajući u vidu da je izdatak nastao u okviru i za potrebe realizacije projekta „Izgradnja ekofikasnih zgrada“, te da je na istoj poziciji kontinuirano evidentirana realizacija tog projekta.“

Revizija pravilnosti

Programski budžet

▪ Nalaz 1

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera **nije definisalo ciljeve** za: Program/Potprogram “Stručni i operativni poslovi Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera”, kao ni za aktivnosti “Upravljanje i administracija MERS i “Objedinjene javne nabavke MERS”, Međunarodna saradnja i EU integracije MERS, što nije u skladu sa Odlukom o načinu pripreme i sadržaju programskog budžeta potrošačkih jedinica kojom je propisano da se određuju opšti, posebni i godišnji ciljevi programa i potprograma, indikatori učinaka programa i potprograma, sa prpratnim obrazloženjima. Posljedica neodređivanja ciljeva za sve programe, potprograme i aktivnosti je otežano praćenje ostvarenja misije i ciljeva potrošačke jedinice.

Preporuka P1

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera treba da definiše ciljeve za sve programe, potprograme i aktivnosti.

▪ Nalaz 2

Revizijom je utvrđeno da MERS **nije definisalo indikatore** za programe Ekologija i priroda i Stručni i operativni poslovi Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, potprograme Ekologija i Priroda i aktivnosti Objedinjene javne nabavke i Međunarodna saradnja i EU integracije Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, što nije u skladu sa Odlukom o načinu pripreme i sadržaju programskog budžeta potrošačkih jedinica kojim je propisano da se određuju opšti, posebni i godišnji ciljevi programa i potprograma, indikatori učinaka programa i potprograma, sa prpratnim obrazloženjima i u kome se navodi da su indikatori učinaka kvantitativni i kvalitativni pokazatelji koji se koriste za praćenje uspješnosti određenog programa i potprograma potrošačke jedinice.

MERS je definisalo značajan broj indikatora uspješnosti tako da su dominantno usmjereni na praćenje obima realizovanih aktivnosti, a ne na mjerenje rezultata i efekata koji proizilaze iz realizovanih aktivnosti, odnosno indikatori ne pokazuju u kojoj mjeri su realizovane aktivnosti doprinijele ostvarenju ciljeva programa i potprograma.

Preporuka P2

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera treba da definiše indikatore učinaka za sve potprograme i aktivnosti i to na način koji omogućava praćenje doprinosa realizovanih aktivnosti ostvarenju postavljenih ciljeva, programa i potprograma, odnosno mjerenje rezultata i efekata sprovedenih aktivnosti (npr.: “Ocjena korisnosti priručnika od strane korisnika”, “Stepen ostvarenja ciljeva strategije”, Procijenjeno smanjenje emisija ili povećanje otpornosti na klimatske promjene kroz sprovedene mjere” i sl.).

Angažovanje fizičkih lica po osnovu ugovora

▪ Nalaz 3

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je, u toku 2025. godine, angažovalo po osnovu ugovora o djelu i ugovora o konsultantskim uslugama, ukupno **73 fizička lica**. Na osnovu zaključenih ugovora isplaćen je ukupan bruto iznos naknada od **453.726,96€**, odnosno 379.682,39 € neto. Od ukupnog broja angažovanih lica, 42 lica angažovana su po osnovu ugovora o djelu, dok je 31 lice angažovano po osnovu ugovora o konsultantskim uslugama.

Ministarstvo je angažovalo fizička lica po osnovu **ugovora o djelu** za kontinuirano obavljanje administrativno-tehničkih i drugih poslova koji su vezani za redovno funkcionisanje organizacionih jedinica Ministarstva. Odnosno, predmet ugovora u najvećem broju slučajeva nije bio definisan kao izvršenje konkretnog, unaprijed određenog posla sa jasno utvrđenim rezultatom. Ugovori su u većini slučajeva zaključivani na period duži od jedne godine, pri čemu su pojedini ugovori zaključeni krajem 2024. godine aneksima produžavani tokom 2025. godine, dok je manji broj ugovora bio zaključen na period od dva, četiri odnosno pet mjeseci.

Čl. 669 Zakona o obligacionim odnosima propisano je da se ugovorom o djelu poslenik obavezuje da obavi određeni posao, uključujući izvršenje fizičkog ili intelektualnog rada. Imajući u vidu prirodu poslova za koje su zaključivani ugovori i njihovo kontinuirano vršenje može se zaključiti da su **ugovori o djelu u značajnom broju slučajeva korišćeni za kontinuirano obezbjeđivanje ljudskih kapaciteta za obavljanje redovnih poslova Ministarstva**, a ne za izvršenje konkretnih poslova koji se mogu jasno identifikovati i razlikovati od kontinuiranog obavljanja redovnih poslova naručioca.

Ministarstvo je angažovalo fizička lica po osnovu **ugovora o konsultantskim uslugama**, za vršenje poslova iz djelokruga organizacionih jedinica Ministarstva. Predmet ugovora uglavnom je formulisan kao obavljanje niza funkcionalnih i kontinuiranih aktivnosti: „analiza, razvoj i implementacija strateških dokumenata“, „priprema i ažuriranje strategija“, „usklađivanje nacionalnih prioriteta“, „praćenje i izvještavanje o ekološkim standardima“, „saradnja sa drugim institucijama“ „pružanje stručne pomoći“, „pomoć u vođenju evidencije“ i sl. Navedene aktivnosti po svom sadržaju predstavljaju poslove povezane sa redovnim funkcionisanjem i ostvarivanjem nadležnosti organizacionih jedinica Ministarstva, a ne samo povremenu potrebu za specijalizovanom eksternom ekspertizom.

Imajući u vidu broj angažovanih lica, obim utrošenih sredstava, sadržaj poslova i trajanje angažmana, **može se zaključiti da nije riječ o povremenom angažovanju radi izvršenja pojedinačnih i unaprijed određenih poslova, već o obezbjeđivanju ljudskih kapaciteta za obavljanje redovnih poslova Ministarstva.** Odnosno, Ministarstvo nije u dovoljnoj mjeri razgraničilo potrebe za povremenim i konkretnim poslovima i specijalizovanom eksternom ekspertizom, od poslova koji predstavljaju redovne i kontinuirane aktivnosti njegovih organizacionih jedinica.

Navedeno **nije u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima** kojim se uređuje zasnivanje radnog odnosa i popuna radnih mjesta radi vršenja poslova kojima se ostvaruje nadležnost državnog organa.

Preporuka P3

Ministarstvo treba da, za postojeće ugovore sa fizičkim licima, i prije zaključivanja budućih ugovora, procijeni i dokumentuje prirodu i trajanje potrebe za angažovanjem, povezanost ugovorenih poslova sa poslovima utvrđenim aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, raspoložive kadrovske kapacitete i očekivani rezultat angažovanja, kako bi se izbjeglo kontinuirano obavljanje redovnih poslova Ministarstva putem ugovora o djelu i ugovora o konsultantskim uslugama.

Za poslove koji predstavljaju kontinuirane i redovne aktivnosti iz nadležnosti organizacionih jedinica Ministarstva potrebno je planirati i obezbijediti odgovarajuće ljudske resurse i njihovo angažovanje vršiti u skladu sa propisima kojima se uređuju radni odnosi i popuna radnih mjesta u državnim organima.

Subjekt revizije je u Izjašnjenju na Preliminarni izvještaj o reviziji, između ostalog, **navodi:** *“Takođe treba naglasiti da tokom 2025. godine Ministarstvo nije bilo u mogućnosti da izvrši popunjavanje sistematizovanih radnih mjesta putem novog zapošljavanja, imajući u vidu izmjene Zakona o državnim službenicima i namještenicima, kao i činjenicu da, u skladu sa Zaključkom Vlade za 2025. godinu nijesu bili usvojeni kadrovski planovi. U takvim okolnostima, a imajući u vidu obim i složenost obaveza koje proizilaze iz Poglavlja 27, kao i potrebu za njihovim blagovremenim i kontinuiranim izvršavanjem, Ministarstvo je bilo prinuđeno da nedostatak raspoloživih ljudskih kapaciteta privremeno nadomjesti angažovanjem lica putem ugovora o konsultantskim uslugama.”*

▪ Nalaz 4

Utvrđeno je da se izvještaji lica koja su angažovana po osnovu ugovora o konsultantskim uslugama, a koji su dokaz da su izvršili posao za koji su angažovani, ne zavode u djelovodniku Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, što nije u skladu sa čl. 12 Internog pravila o kancelarijskom i arhivskom poslovanju kojim je propisano da se sve primljene pošiljke evidentira u arhivi i unosi u odgovarajuće evidencije, dok je u čl. 13 propisano da se primljene i raspoređene pošiljke zavode u djelovodnik istog dana i pod istim datumom kada su primljene.

Preporuka P4

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera treba da izvještaje o izvršenom poslu fizičkih lica koja su angažovana po osnovu ugovora o konsultantskim uslugama zavodi u djelovodnik istog dana i pod istim datumom kada su primljeni.

Ugovori o dopunskom radu

▪ Nalaz 5

Za zaposlene koji su angažovani po osnovu ugovora o dopunskom radu **nije obezbijedena evidencija prisustva na radu van radnog vremena**, što nije u skladu sa Internim pravilom o rasporedu radnog vremena, kućnom redu i načinu ulaska-izlaska u prostorije koje koristi Ministarstvo (odnosi i na raspored radnog vremena lica angažovanih po osnovu ugovora) kojim je uređeno da je službenik dužan da koristi ID kartice prilikom ulaska i izlaska u prostorije Ministarstva i van radnog vremena utvrđenog ovim internim pravilom.

Preporuka P5

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera treba da obezbijedi evidenciju prisustva na radu van radnog vremena za lica koja su angažovana po osnovu Ugovora o dopunskom radu, u skladu sa Internim pravilom o rasporedu radnog vremena, kućnom redu i načinu ulaska-izlaska u prostorije koje koristi Ministarstvo.

Obračun potrošnje goriva

▪ Nalaz 6

U Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, u toku 2025. godine, nije vršen obračun potrošnje goriva i maziva za vozila, što nije u skladu sa Internim pravilom o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila i potrošnji goriva.

Preporuka P6

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera treba da obezbijedi da odgovorno lice vrši obračun potrošnje goriva i maziva za vozila, najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec, a na bazi normativa potrošnje na 100 kilometara pređenog puta, na način što se ukupno pređeni broj kilometara na mjesečnom nivou pomnoži sa potrošnjom goriva i maziva po normativu i proizvod podijeli sa 100.

Javne nabavke

▪ Nalaz 7

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je u toku 2025. godine zaključilo dva ugovora o jednostavnoj nabavci za isti predmet javne nabavke (rezervacija i nabavka avio karata i hotelskog smještaja), u ukupnom iznosu koji prelazi iznos od 25.000€ (bez PDV), **što nije u skladu sa čl. 26 i čl. 27 Zakona o javnim nabavkama** kojima je propisano da se nabavke roba i usluga procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake ili veće od 25.000,00€ sprovode po postupku propisanom Zakonom, odnosno da naručilac ne smije da vrši podjelu predmeta nabavke kojom se izbjegava primjena Zakona.

Preporuka P7

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera treba da javne nabavke roba i usluga procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake ili veće od 25.000,00€ sprovodi po propisanom postupku i ne smije da vrši podjelu predmeta nabavke u cilju izbjegavanja primjene propisanog postupka.

Upravljanje i unutrašnje kontrole

▪ Nalaz 8

U Ministarstvu je imenovano lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare, odnosno nepravilnosti u subjektu, u skladu sa ranije važećim Pravilnikom o načinu uspostavljanja sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u javnom sektoru.

Međutim, subjekt revizije nije donio interni akt kojim bi uspostavio sistem za prijem i postupanje po obavještenjima u slučaju sumnji na greške, nedostatke, nepravilnosti, prevare ili nedozvoljene radnje, neodgovarajuće upravljanje i korišćenje resursa, na način propisan Pravilnikom o bližem načinu upravljanja, rukovođenja i sprovođenja unutrašnje kontrole u subjektima javnog sektora.

Preporuka P8

Ministarstvo treba da donese interni akt (pravilo/proceduru) kojim će, u skladu sa Pravilnikom o bližem načinu upravljanja, rukovođenja i sprovođenja unutrašnje kontrole u subjektima javnog sektora, urediti sistem za prijem i postupanje po obavještenjima u slučaju sumnji na nepravilnosti, prevare ili nedozvoljene radnje, neodgovarajuće upravljanje i korišćenje resursa u Ministarstvu.

▪ **Nalaz 9**

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera nije usvojilo Politiku upravljanja rizicima koja predstavlja interni akt kojim se definišu glavni elementi procesa upravljanja rizicima: svrha i cilj upravljanja rizicima, obuhvat (proces, zaposleni), kategorije rizika, apetit za rizik (nivo prihvatljivog rizika), obaveze i odgovornosti za upravljanje rizicima, integracija, izvještavanje, učinak upravljanja rizicima i ažuriranje politike (izmjene i dopune politike).

Cjelokupan proces upravljanja rizicima unutar Ministarstva nije uređen internim aktom (pravilom/procedurom) kojim se detaljno opisuju koraci u procesu upravljanja rizicima, što nije u skladu sa Pravilnikom o bližem načinu upravljanja, rukovođenja i sprovođenja unutrašnje kontrole u subjektima javnog sektora.

Preporuka P9

Ministarstvo treba da usvoji interni akt – Politiku upravljanja rizicima, u skladu sa Pravilnikom o bližem načinu upravljanja, rukovođenja i sprovođenja unutrašnje kontrole u subjektima javnog sektora.

Ministarstvo treba da donese interni akt (pravilo/proceduru) kojom će se detaljnije urediti način sprovođenja procesa upravljanja rizicima, u skladu sa Pravilnikom o bližem načinu upravljanja, rukovođenja i sprovođenja unutrašnje kontrole u subjektima javnog sektora.

Ministarstvo treba da, nakon usvojenih internih akata (Politika upravljanja rizicima i Interno pravilo/procedura za proces upravljanja rizicima), sprovede sveobuhvatnu procjenu rizika i redovno ažurira Registar rizika na nivou cijelog Ministarstva, u skladu sa Pravilnikom o bližem načinu upravljanja, rukovođenja i sprovođenja unutrašnje kontrole u subjektima javnog sektora.

▪ **Nalaz 10**

U Ministarstvu nije uspostavljena unutrašnja revizija, što nije u skladu sa čl. 2 stav 1 tačka 18 Uredbe o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru, kojim je propisano da posebnu organizacionu jedinicu za unutrašnju reviziju uspostavlja Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i čl. 6 Uredbe, kojim je propisano da su subjekti iz čl. 2 i 4 Uredbe, dužni da uspostave posebnu organizacionu jedinicu za unutrašnju reviziju u roku od 120 dana, od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Preporuka P10

Ministarstvo treba da preduzme aktivnosti na popunjavanju radnih mjesta u Odjeljenju za unutrašnju reviziju shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i time uspostavi funkcionisanje unutrašnje revizije, u skladu sa Uredbom o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru, Zakonom o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji i Pravilnikom o bližem načinu upravljanja, rukovođenja i sprovođenja unutrašnje kontrole u subjektima javnog sektora.

Nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da karakter nalaza u predmetnoj reviziji nalaže da:

- **Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera**, u skladu sa čl. 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji,
 - dostavi DRI, do 19.11.2026. g., Akcioni plan za realizaciju preporuka i
 - dostavi DRI, do 19.04.2027. g., Izvještaj o preduzetim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.
- se Konačan izvještaj DRI dostavi **Odboru za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje** Skupštine Crne Gore.

Podgorica, 19.10.2026. godine

Rukovodilac Kolegijuma DRI
dr Branislav Radulović

Senator DRI

II OPŠTI DIO

1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE

Pravni osnov za vršenje revizije Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera (MERS ili subjekt revizije) sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 („Sl. list CG“ br. 01/07 i 38/13);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Godišnjem planu revizija DRI za 2026. godinu, donesenom od strane Senata 29.12.2025. godine (interno broj 06-038/25-268) i
- Odluci o vršenju revizije Kolegijuma DRI u sastavu: dr Branislav Radulović (rukovodilac Kolegijuma) i Siniša Čađenović (član Kolegijuma) broj: 02-035/26-1092/2 od 26.05.2026. godine.

Revizija je izvršena u skladu sa:

- Poslovníkom Državne revizorske institucije („Sl. list CG“ br. 3/15 i 94/24);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“, br. 07/15) i
- Međunarodnim standardima za vrhovne revizorske institucije (ISSAI).

2. OPŠTI PODACI O SUBJEKTU REVIZIJE

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je samostalna potrošačka jedinica budžeta.

Sjedište Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je u Podgorici, Ul. “Cetinjski put” bb – Eko efikasna zgrada.

Starješine organa, za godinu za koju se vrši revizija (01.01.-31.12.2025. godine) bio je: ministar Damjan Čulafić.

Pravo raspolaganja novčanim sredstvima za 2025. godinu, imala su lica ovlašćena za punovažno potpisivanje službenik za odobravanje Zahtjeva za plaćanje i službenik za kreiranje Zahtjeva za plaćanje.

2.1. Djelatnost Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera u skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave vrši poslove uprave koji se odnose na: pripremu i praćenje propisa i strateško planiranje sistema u oblasti ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera; sistem integralne zaštite životne sredine i održivog korišćenja prirodnih resursa; oblast procjene

uticaja i strateške procjene uticaja na životnu sredinu, integrisano sprečavanje i kontrolu zagađivanja; zaštitu prirode; kvalitet vazduha; klimatske promjene i odobravanje i praćenje projekata koji se realizuju u cilju ublažavanja efekata klimatskih promjena; zaštitu ozonskog omotača; zaštitu od buke i vibracije; hemikalije; zaštitu od radijacije (radioaktivne materije i jonizujuća zračenja); nejonizujuća zračenja; zaštitu zemljišta od zagađivanja; integrisano upravljanje obalnim područjem; integrisanu zaštitu mora od zagađenja; kontrolu industrijskog zagađenja i upravljanje rizikom; primjenu novih tehnologija čistije proizvodnje; donošenje, sprovođenje i praćenje politike u oblasti monitoringa stanja voda, izuzev vodoizvorišta i poplavnih događaja, kao i zaštitu voda od zagađenja, osim zaštite vodoizvorišta i zaštite prilikom poplavnih događaja; upravljanje otpadom i otpadnim vodama; sistem komunalnih djelatnosti; koordinaciju regionalnih sistema vodosnabdijevanja; genetski modifikovane organizme iz nadležnosti ovog ministarstva; hidrografsku djelatnost; izradu standarda zaštite životne sredine; praćenje stanja životne sredine; integralno planiranje, upravljanje i valorizaciju prostora; održivi razvoj; koordinaciju sprovođenja Nacionalne strategije održivog razvoja Crne Gore i sačinjavanje izvještaja o njenom sprovođenju; saradnju sa međunarodnim finansijskim institucijama i fondovima Evropske unije u dijelu realizacije projekata iz oblasti za koje je nadležno ministarstvo; realizaciju naučnoistraživačkih nacionalnih i međunarodnih projekata u oblasti životne sredine; međunarodnu saradnju i međunarodne ugovore iz nadležnosti ministarstva; sprovođenje inspeksijskog nadzora u okviru nadležnosti i ovlašćenja utvrđenih zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor i propisima u oblasti ekologije; upravni nadzor u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

2.2. Organizacija i sistematizacija radnih mjesta

U Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera tokom 2025. godine primjenjivao se Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji br. 120-011/24-2090/20 od **25.11.2024. godine**, kojim su za vršenje poslova iz djelokruga nadležnosti, sa ministrom i dva državna sekretara utvrđena službenička i namještenička radna mjesta za **136 izvršilaca**.

Isti je prestao da važi stupanjem na snagu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji br. 13-011/25-1792/10 od **27.10.2025. godine**, kojim su utvrđena službenička i namještenička radna mjesta za **176 izvršilaca**.

Unutrašnja organizacija Ministarstva uređena Pravilnikom br. 120-011/24-2090/20 od **25.11.2024. godine**):

1. Direktorat za ekologiju
 - 1.1. Direkcija za unaprjeđenje životne sredine
 - 1.1.1. Odsjek za horizontalno zakonodavstvo
 - 1.1.2. Odsjek za jonizujuća i nejonizujuća zračenja, nuklearnu i radijacionu sigurnost i bezbjednost

- 1.1.3. Odsjek za kontrolu zagađenja i upravljanje hemikalijama
- 1.2. Direkcija za komunalne poslove
 - 1.2.1. Odsjek za upravljanje otpadom
 - 1.2.2. Odsjek za komunalne poslove i vode
- 2. Direktorat za zaštitu prirode
 - 2.1. Direkcija za zaštićena područja
 - 2.2. Direkcija za integralno upravljanje morskim i kopnenim ekosistemima
 - 2.2.1. Odsjek za morske i priobalne ekosisteme
 - 2.2.2. Odsjek za slatkovodne i kopnene ekosisteme
- 3. Direktorat za klimatske promjene i održivi razvoj
 - 3.1. Direkcija za klimatske promjene
 - 3.1.1. Odsjek za uspostavljanje zakonodavnog okvira za oblast klimatskih promjena i ETS sistema
 - 3.1.2. Odsjek za ublažavanje i prilagođavanje na klimatske promjene
 - 3.2. Direkcija za održivi razvoj
- 4. Direktorat za međunarodnu saradnju i EU fondove
 - 4.1. Direkcija za međunarodnu saradnju i EU integracije
 - 4.2. Direkcija za EU fondove
- 5. Direktorat za razvoj sjevera
 - 5.1. Direkcija za planiranje razvoja sjevera
 - 5.2. Direkcija za koordinaciju, implementaciju i monitoring razvojnih projekata na sjeveru
- 6. Odjeljenje za ekološku inspekciju**
- 7. Odjeljenje za unutrašnju reviziju
- 8. Kabinet ministra
 - 8.1. Biro za odnose sa javnošću
- 9. Služba za pravne i opšte poslove
 - 9.1. Kancelarija za pravne poslove
 - 9.2. Kancelarija za opšte poslove
- 10. Služba za upravljanje ljudskim resursima
- 11. Služba za ekonomsko-finansijske poslove i javne nabavke

Unutrašnja organizacija Ministarstva uređena Pravilnikom br. 13-011/25-1792/10 od **27.10.2025. godine:**

- 1. Direktorat za ekologiju
 - 1.1. Direkcija za unaprjeđenje životne sredine
 - 1.1.1. Odsjek za horizontalno zakonodavstvo
 - 1.1.2. Odsjek za jonizujuća i nejonizujuća zračenja, nuklearnu i radijacionu sigurnost i bezbjednost
 - 1.1.3. Odsjek za kontrolu zagađenja i upravljanje hemikalijama
 - 1.2. Direkcija za komunalne poslove
 - 1.2.1. Odsjek za upravljanje otpadom
 - 1.2.2. Odsjek za komunalne poslove i vode
- 2. Direktorat za zaštitu prirode
 - 2.1. Direkcija za zaštićena područja
 - 2.2. Direkcija za integralno upravljanje morskim i kopnenim ekosistemima
 - 2.2.1. Odsjek za morske i priobalne ekosisteme
 - 2.2.2. Odsjek za slatkovodne i kopnene ekosisteme
- 3. Direktorat za klimatske promjene i održivi razvoj
 - 3.1. Direkcija za klimatske promjene
 - 3.1.1. Odsjek za uspostavljanje zakonodavnog okvira za oblast klimatskih promjena i ETS sistema

- 3.1.2. Odsjek za ublažavanje i prilagođavanje na klimatske promjene
- 3.2. Direkcija za održivi razvoj
- 4. Direktorat za međunarodnu saradnju i EU fondove
- 4.1. Direkcija za međunarodnu saradnju i EU integracije
- 4.2. Direkcija za EU fondove
- 5. Direktorat za razvoj sjevera
- 5.1. Direkcija za planiranje razvoja sjevera
- 5.2. Direkcija za koordinaciju, implementaciju i monitoring razvojnih projekata na sjeveru
- 6. Direktorat za inspekcijski nadzor**
- 6.1. Direkcija za ekološku inspekciju**
- 6.2. Direkcija za državnu komunalnu inspekciju**
- 6.3. Direkcija za inspekcijske poslove iz oblasti zaštite od jonizujućih i nejonizujućih zračenja**
- 6.4. Direkcija za zastupanje, analitiku i izvještavanje iz oblasti inspekcijskog nadzora**
- 7. Odjeljenje za unutrašnju reviziju
- 8. Kabinet ministra
- 8.1. Biro za odnose sa javnošću
- 9. Služba za pravne i opšte poslove
- 9.1. Kancelarija za pravne poslove
- 9.2. Kancelarija za opšte poslove
- 10. Služba za upravljanje ljudskim resursima
- 11. Služba za ekonomsko-finansijske poslove i javne

2.3. Računovodstveni sistem

Računovodstvo javnog sektora u Crnoj Gori organizovano je na modifikovanoj gotovinskoj osnovi, koja podrazumijeva da se primici i izdaci evidentiraju na gotovinskoj osnovi tj. u momentu isplate ili naplate gotovine, a obaveze i imovina se evidentiraju na obračunskoj osnovi, odnosno za period na koji se odnose. Budžetsko računovodstvo vodi se na nivou funkcionalne, organizacione, ekonomske i programske klasifikacije u skladu sa GFS klasifikacijom (klasifikacija MMF za potrebe finansijskog izvještavanja javnog sektora).

Računovodstveni sistem zasnovan je na evidencijama u Glavnoj knjizi trezora, koja se vodi u Ministarstvu finansija i knjigovodstvima potrošačkih jedinica. Potrošačke jedinice na osnovu svojih evidencija o primicima i izdacima na kraju godine, shodno čl. 65 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, sastavljaju godišnji finansijski izvještaj i dostavljaju Ministarstvu finansija – Državnom trezoru do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

MERS koristi SAP sistem (sistem evidencije u Glavnoj knjizi trezora).

3. VRSTA, PREDMET, CILJ I OBUHVAT REVIZIJE

Državna revizorska institucija (DRI) izvršila je **finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti**.

Predmet revizije bili su godišnji finansijski izvještaj za 2025. godinu i pravilnost poslovanja Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.

MERS je kao potrošačka jedinica u obavezi da Ministarstvu finansija dostavi godišnje finansijske izvještaje:

- **Izvještaj o novčanim tokovima III;**
- **Izvještaj o neizmirenim obavezama i**
- **Izvještaj o realizaciji programskog budžeta.**

Za neutrošena sredstva na računima, koja su evidentirana u Glavnoj knjizi trezora kao izdatak, Ministarstvo je u obavezi uz godišnji finansijski izvještaj dostaviti i **Izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine** na Obrascu 8.

Potrošačke jedinice za utrošena sredstva iz tekuće budžetske rezerve dostavljaju uz godišnje finansijske izvještaje i **Izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve** na Obrascu 9.

Cilj revizije je izražavanje mišljenja o tome:

- da li finansijski izvještaji objektivno i istinito informišu o finansijskoj strukturi i finansijskom položaju;
- da li su transakcije o kojima se izvještava u saglasnosti sa zakonima i drugim propisima (kriterijumima revizije) i
- da li je sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa zakonom i drugim aktima.

Revizijom su obuhvaćeni izdaci Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera za 2025. godinu.

4. KRITERIJUMI REVIZIJE

Kriterijumi na osnovu kojih se prosuđuje objektivnost i istinitost finansijskih izvještaja su:

- Pravilnik o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave;
- Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština;
- Odluka o načinu pripreme i sadržaju programskog budžeta potrošačkih jedinica;
- Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor prema gotovinskoj osnovi računovodstva i
- odgovarajuća računovodstvena načela.

Kriterijumi na osnovu kojih se vrši ocjena sistema finansijskog upravljanja i kontrole su Zakon i drugi akti kojima se uređuje sistem unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru Crne Gore i utvrđuju metodologiju i standarde i druga pitanja od značaja za uspostavljanje, razvoj i sprovođenje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru.

Revizija pravilnosti je nezavisna eksterna evaluacija mjere u kojoj je predmet revizije u skladu sa zakonima, propisima, politikama, procedurama, ili ovlaštenjima, koji su identifikovani kao kriterijumi revizije.

Izvori za kriterijume za reviziju pravilnosti bili su:

Predmet revizije	Kriterijumi
Finansijsko poslovanje i korišćenje opredijeljenih sredstava	Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Zakon o budžetu za 2025. godinu, Zakon o državnoj upravi, Uredba o organizaciji i načinu rada i državne uprave, Uputstvo o radu državnog trezora, Pravilnik o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore, budžeta vanbudžetskih fondova i budžete opština, Odluka o načinu pripreme i sadržaju programskog budžeta potrošačkih jedinica i drugi propisi koji regulišu ovu oblast.
Zaposleni	Zakon o državnim službenicima i namještenicima, Zakon o radu, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, Uputstvo za obračun bruto zarada, Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, Odluka o varijabilnom dijelu zarade, Odluka o dodatku na osnovnu zaradu za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima, Odluka o otpremnini zaposlenih u javnom sektoru i drugi propisi koji regulišu ovu oblast.
Imovina	Zakon o državnoj imovini, Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari, Uredba o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini, Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika, Uredba o uslovima i načinu korišćenja službenih zgrada i poslovnih prostorija u svojini Crne Gore, Uredba o uslovima i načinu korišćenja prevoznih sredstava u svojini Crne Gore, Uredba o uslovima i načinu korišćenja predmeta umjetničke i kulturne vrijednosti u svojini Crne Gore i drugi propisi koji regulišu ovu oblast.
Javne nabavke	Zakon o javnim nabavkama, Pravilnik o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki, Pravilnik o načinu rada i korišćenja elektronskog sistema javnih nabavki, Pravilnik o metodologiji načina vrednovanja ponuda u postupku javnih nabavki, Pravilnik o metodologiji za procjenu vrijednosti predmeta javne nabavke, Pravilnik o metodologiji analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki, Pravilnik o obrascima za sprovođenje postupaka javnih nabavki, Pravilnik o obrascima izvještaja u postupcima javnih nabavki, Pravilnik o obrascima evidencija u postupcima javnih nabavki, Pravilnik o obrascu plana javnih nabavki, Pravilnik o bližim kriterijumima za obrazovanje komisije za sprovođenje postupaka javnih nabavki, Uredba o načinu planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki, Pravilnik o evidenciji i metodologiji analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki, Pravilnik o sadržaju ponuda u postupku javnih nabavki, Pravilnik o spisku radova i poslova koji mogu biti predmet javne nabavke, Pravilnik o spisku društvenih i drugih posebnih usluga koje mogu biti predmet javne nabavke, Pravilnik o spisku radova i poslova koji mogu biti predmet javne nabavke i drugi propisi koji regulišu ovu oblast.
Sistem unutrašnjih kontrola	Zakon o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru, Uredba o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru, Pravilnik o metodologiji rada unutrašnje revizije u javnom sektoru, Pravilnik o metodologiji sagledavanja kvaliteta rada unutrašnje revizije u javnom sektoru, Pravilnik o posebnom programu profesionalnog usavršavanja unutrašnjih revizora u javnom sektoru, Pravilnik o sadržaju godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrole i načinu izvještavanja, Pravilnik o sadržaju godišnjeg izvještaja o radu unutrašnje revizije i izvršenju godišnjeg plana unutrašnje revizije, Uredba o zvanjima unutrašnjih revizora u javnom sektoru i raspoređivanju u grupu poslova i drugi propisi koji regulišu ovu oblast.

Kao izvori kriterijuma za reviziju pravilnosti korišćeni su i interni pravilnici i procedure, ugovori i drugi akti.

5. VRIJEME VRŠENJA REVIZIJE

Revizija Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je izvršena u periodu jun-septembar 2026. godine.

Reviziju je sproveo revizorski tim DRI u sastavu:

- Blažo Savković – državni revizor, načelnik u sektoru;
- Željko Vidaković – državni revizor, rukovodilac odjeljenja;
- Semiha Đukić – državna revizorka
- Sandra Radonjić – državna revizorka

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

6. PLANIRANJE I IZVRŠENJE BUDŽETA

Tekući budžet

Tekući budžet Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera za 2025. godinu iznosio je **3.691.780,13€**. U narednoj tabeli je prikazana struktura, prema ekonomskoj klasifikaciji:

Ekonomska klasifikacija	OPIS	Planirano	Tekući budžet	Preusmjerjenje (+)	Preusmjerjenje (-)
4	Izdaci	3.378.141,05	3.691.780,13	1.093.249,15	-779.630,07
41	Tekući izdaci	3.087.135,95	3.393.108,03	887.733,57	-581.761,49
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	977.917,78	1.046.893,27	124.830,92	-55.855,43
411-1	Neto zarade	826.012,81	861.363,41	87.247,60	-51.897,00
411-2	Porez na zarade	36.252,33	47.665,59	12.413,26	-1.000,00
411-3	Doprinosi na teret zaposlenih	101.159,46	110.109,05	11.802,30	-2.852,71
411-4	Doprinosi na teret poslodavca	9.055,52	20.523,28	11.467,76	0,00
411-5	Opštinski prirez	5.437,66	7.231,94	1.900,00	-105,72
412	Ostala lična primanja	63.126,15	67.996,26	24.493,54	-19.623,43
412-2	Naknada za stanovanje i odvojen život	30.000,00	11.189,18	0,00	-18.810,82
412-3	Naknada za prevoz	0,00	0,00	0,00	0,00
412-4	Jubilarni nagrada	1.841,43	1.657,29	0,00	-184,14
412-5	Otpremnine	1.284,72	656,25	0,00	-628,47
412-7	Ostale naknade	30.000,00	54.493,54	24.493,54	0,00
413	Rashodi za materijal	28.327,52	50.557,78	29.390,23	-7.159,97
413-1	Administrativni materijal	12.898,00	18.970,67	10.500,00	-4.427,33
413-2	Materijal za zdravstvenu zaštitu	184,32	165,89	0,00	-18,43
413-3	Materijal za posebne namjene	1.843,20	10.158,88	9.000,00	-684,32
413-4	Rashodi za energiju	1.152,00	36,80	0,00	-1.115,20
413-5	Rashodi za gorivo	12.250,00	21.225,54	9.890,23	-914,69
413-9	Ostali rashodi za materijal	0,00	0,00	0,00	0,00
414	Rashodi za usluge	509.504,00	699.911,85	282.217,98	-91.810,13
414-1	Službena putovanja	50.000,00	107.190,00	59.000,00	-1.810,00
414-2	Reprezentacija	2.750,00	19.484,57	16.734,57	0,00
414-3	Komunikacione usluge	16.398,08	14.870,54	111,96	-1.639,50
414-4	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	2.394,91	2.155,42	0,00	-239,49
414-5	Usluge prevoza	0,00	0,00	0,00	0,00
414-6	Advokatske, notarske i pravne usluge	3.085,66	1.277,16	0,00	-1.808,50
414-7	Konsultantske usluge, projekti i studije	279.962,05	410.333,62	180.141,99	-49.770,42
414-8	Usluge stručnog usavršavanja	2.680,64	2.085,90	0,00	-594,74
414-9	Ostale usluge	152.232,66	142.514,64	26.229,46	-35.947,48
415	Rashodi za tekuće održavanje	138.887,51	90.882,56	0,00	-48.004,95
415-2	Tekuće održavanje građevinskih objekata	127.172,00	80.338,60	0,00	-46.833,40
415-3	Tekuće održavanje opreme	11.715,51	10.543,96	0,00	-1.171,55
416	Kamate	50.000,00	3.633,40	0,00	-46.366,60
416-1	Kamate rezidentima	50.000,00	3.633,40	0,00	-46.366,60
417	Renta	10.432,80	8.389,52	0,00	-2.043,28
417-1	Zakup objekata	10.432,80	8.389,52	0,00	-2.043,28
417-2	Zakup opreme	0,00	0,00	0,00	0,00
417-3	Zakup zemljišta	0,00	0,00	0,00	0,00
418	Subvencije	848.000,00	848.000,00	0,00	0,00
418-1	Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga	848.000,00	848.000,00	0,00	0,00
419	Ostali izdaci	460.940,19	576.843,39	426.800,90	-310.897,70
419-1	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	98.029,44	336.553,66	238.524,22	0,00
419-2	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	2.296,04	866,44	0,00	-1.429,60
419-3	Izrada i održavanje softvera	203.952,80	7.607,81	0,00	-196.344,99
419-4	Osiguranje	9.001,00	6.963,81	0,00	-2.037,19
419-5	Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama	50.000,00	174.714,00	126.356,00	-1.642,00
419-6	Komunalne naknade	439,20	395,28	0,00	-43,92
419-7	Kazne	1,00	1,00	0,00	0,00
419-8	Takse	1,00	1,00	0,00	0,00
419-9	Ostalo	97.219,71	49.740,39	61.920,68	-109.400,00
43	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	200.004,10	208.697,20	205.515,58	-196.822,48
431	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	3,10	205.518,68	205.515,58	0,00
431-3	Transferi institucijama kulture i sporta	0,00	0,00	0,00	0,00
431-4	Transferi nevladinim organizacijama	1,00	183.684,08	183.683,08	0,00
431-5	Transferi političkim partijama, strankama i udruženiima	0,10	15.172,60	15.172,50	0,00
431-6	Transferi za jednokratne socijalne pomoći	1,00	1,00	0,00	0,00
431-8	Ostali transferi pojedincima	1,00	6.661,00	6.660,00	0,00
431-9	Ostali transferi institucijama	0,00	0,00	0,00	0,00
432	Ostali transferi	200.001,00	3.178,52	0,00	-196.822,48
432-4	Transferi opštinama	200.000,00	3.177,52	0,00	-196.822,48
432-6	Transferi javnim preduzećima	1,00	1,00	0,00	0,00
44	Kapitalni izdaci	41.001,00	39.974,90	0,00	-1.026,10
441	Kapitalni izdaci	41.001,00	39.974,90	0,00	-1.026,10
441-3	Izdaci za građevinske objekte	0,00	0,00	0,00	0,00
441-4	Izdaci za uređenje zemljišta	1,00	1,00	0,00	0,00
441-5	Izdaci za opremu	41.000,00	39.973,90	0,00	-1.026,10
441-6	Investiciono održavanje	0,00	0,00	0,00	0,00
46	Otplata dugova	50.000,00	50.000,00	0,00	0,00
463	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	50.000,00	50.000,00	0,00	0,00
463-0	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	50.000,00	50.000,00	0,00	0,00

Prema Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti¹, tekući budžet je plan namijenjen za finansiranje ili unaprjeđenje redovne djelatnosti, kao i izdataka koji se ponavljaju i odnose na jednu fiskalnu godinu. Koristi se kao osnov za obračun procentualne raspodjele sredstava potrošačkim jedinicama u skladu sa zakonom i ne obuhvata: *Sopstvena sredstva Evropske unije*, sredstva iz fondova Evropske unije, *sredstva iz donacija i sredstva iz kredita*.

Izvršenje budžeta

Budžet je **izvršen u iznosu od 5.029.574,13€ ili 136,24% u odnosu na tekući budžeta**, kako je prikazano u narednoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	IZVRŠENO	%
Neto zarade	411-1	816.541,04	16,23%
Porez na zarade	411-2	45.718,01	0,91%
Doprinosi na teret zaposlenih	411-3	101.159,30	2,01%
Doprinosi na teret poslodavca	411-4	19.421,40	0,39%
Opštinski prirez	411-5	6.839,81	0,14%
Ostale naknade	412-7	53.845,89	1,07%
Administrativni materijal	413-1	14.100,43	0,28%
Materijal za posebne namjene	413-3	8.991,21	0,18%
Rashodi za gorivo	413-5	19.646,89	0,39%
Službena putovanja	414-1	106.020,02	2,11%
Reprezentacija	414-2	19.484,57	0,39%
Komunikacione usluge	414-3	14.869,54	0,30%
Bankarske usluge i negativne kursne razlike	414-4	1.241,45	0,02%
Advokatske, notarske i pravne usluge	414-6	37,51	0,00%
Konsultanske usluge, projekti i studije	414-7	1.980.688,40	39,38%
Usluge stručnog usavršavanja	414-8	200,00	0,00%
Ostale usluge	414-9	97.330,57	1,94%
Tekuće održavanje građevinskih objekata	415-2	80.241,92	1,60%
Tekuće održavanje opreme	415-3	10.487,07	0,21%
Kamate rezidentima	416-1	744,35	0,01%
Zakup objekata	417-1	4.030,28	0,08%
Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga	418-1	848.000,00	16,86%
Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	419-1	328.768,32	6,54%
Izrada i održavanje softvera	419-3	4.971,70	0,10%
Osiguranje	419-4	3.655,30	0,07%
Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama	419-5	171.853,77	3,42%
Ostalo	419-9	24.570,00	0,49%
Transferi nevladinim organizacijama	431-4	180.704,00	3,59%
Transferi političkim partijama, strankama i uduženjima	431-5	15.172,50	0,30%
Ostali transferi pojedincima	431-8	6.660,00	0,13%
Izdaci za opremu	441-5	39.063,24	0,78%
Otplata obaveza iz prethodnog perioda	463-0	4.515,64	0,00%
		5.029.574,13	100,00%

Procenat realizacije u odnosu na tekući budžet je veći za 36,24%. Uzrok odstupanja je izvršenje sredstava raspoređenih na računu 414-7 - Konsultanske usluge, projekti i studije, na kojem je tekućim budžetom planiran iznos od 410.333,62€, a realizovan je iznos od 1.980.688,40€, što je uslovalo odstupanje u iznosu od 1.570.354,78€, ili 482,70%.

¹ „Sl. List CG“, broj: 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21, 27/23, 123/23, 125/, 11/25

Do navedenog prekoračenja budžeta je došlo jer su na računu 414-7 tekućim budžetom planirana sredstva iz donacija u iznosu 3,00€, a izvršeno je 1.584.850,68€, što je u skladu sa čl. 11 Zakona o budžetu za 2025. godinu kojim je utvrđeno da se izdaci potrošačkih jedinica koji se financiraju iz donacija izvršavati u visini njihovog ostvarenja.

Kada se radi o realizaciji budžeta sa aspekta aktivnosti, dat je prikaz u narednoj tabeli, u kojoj su iskazani i procenti odstupanj

AKTIVNOST	PLANIRANO	TEKUĆI BUDŽET	PREUSMJERENJE		PLAĆENO	% REALIZACIJE
			(+)	(-)		
Aktivnost: Unapređenje i implementacija pravnog i strateškog okvira Poglavlja 27 i sprovođenje Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila	907.854,81	703.220,21	179.385,05	-384.019,65	621.557,55	88,39%
Aktivnost: Implementacija zakonskog, strateškog i programskog okvira u oblasti zaštite od i jonizujućih zračenja, radijacione sigurnosti, upravljanja radioaktivnim otpadom, zaštite od radona i zaštite od nejonizujućih zračenja	118.361,80	118.361,80	0,00	0,00	114.677,45	96,89%
Aktivnost: Promocija zaštite i očuvanja prirode, prirodnih resurs u obalnom području, saradnja sa NVO sektorom, međunarodna saradnja i podizanje svijesti javnosti iz oblasti ekologije i prirode	1.046.583,40	1.071.056,36	52.689,20	-28.216,24	1.881.725,12	175,69%
Aktivnost: Unapređenje i implementacija aktivnosti iz oblasti klimatskih promjena	88.500,00	67.500,00	0,00	-21.000,00	52.637,51	77,98%
Aktivnost: Upravljanje i administracija Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	969.448,23	1.602.288,58	778.614,53	-145.774,18	1.501.673,38	93,72%
Aktivnost: Odjeljenje javne nabavke Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	42.751,00	59.505,41	20.390,23	-3.635,82	53.263,43	89,51%
Aktivnost: Međunarodna saradnja i EU integracije Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	204.641,81	69.847,77	62.170,14	-196.964,18	804.039,69	1151,13%
	3.378.141,05	3.691.780,13	1.093.249,15	-779.610,07	5.029.574,13	136,24%

Značajnije odstupanje je utvrđeno kod:

- Aktivnosti *Promocija zaštite i očuvanja prirode, prirodnih resurs u obalnom području, saradnja sa NVO sektorom, međunarodna saradnja i podizanje svijesti javnosti iz oblasti ekologije i prirode*. Tekući budžet za ovu aktivnost je iznosio 1.071.056,36€, a plaćanja u 2025. godini su iznosila 1.881.725,12€, odnosno više je za 810.668,76€ (kod ove aktivnosti su sredstva iz donacija ukupno iznosila 812.971,60€);
- Aktivnosti *Međunarodna saradnja i EU integracije Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera*. Tekući budžet za ovu aktivnost je iznosio 69.847,77€, a izvršeno je plaćanje u iznosu od 804.039,69€, što je za 734.191,92€ veći iznos od utvrđenog tekućim budžetom (kod ove aktivnosti su sredstva iz donacija ukupno iznosila 763.800€ i cjelokupan iznos je uplaćen izvođaču radova „Strabag AG“, koji je izvodio radove na administrativnoj zgradi u kojoj je smješteno Ministarstvo).

Preusmjeravanje sredstava

Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, propisano je da se između potrošačkih jedinica može vršiti preusmjeravanje sredstava, utvrđenih zakonom o budžetu, u visini do 10% ukupno planiranih sredstava potrošačke jedinice. Uz odobrenje Ministarstva finansija, potrošačke jedinice mogu preusmjeriti odobrena sredstva po programima, potprogramima, aktivnostima, projektima i pojedinim izdacima, u visini do 10% od sredstava planiranih zakonom o budžetu države, za programe, potprograme, aktivnosti, projekte i izdatke čiji se iznos umanjuje.

Prema podacima iz Glavne knjige trezora, Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2025. godinu, Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera su opredijeljena sredstva u iznosu od 3.378.141,05€.

Preusmjerenjima sredstava u toku 2025. godine, iznos opredijeljenih sredstava je uvećan na iznos od 3.691.780,13€ (tekući budžet), odnosno za 313.639,08€ ili za 9,28%.

Računi kod poslovnih banaka

Prema dostavljenim podacima, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera kod Ministarstva finansija – Državni trezor ima karton deponovanih potpisa, a novčanim sredstvima odobrenim Budžetom za tekuću godinu raspolazu G.V. (službenik ovlašćen za kreiranje Zahtjeva za plaćanje unutar budžetske jedinice), A.M. (službenik ovlašćen za kreiranje Zahtjeva za plaćanje unutar budžetske jedinice) i D.Ć. (službenik ovlašćen za odobravanje Zahtjeva za plaćanje unutar budžetske jedinice).

Ministarstvo ima kod „Crnogorske komercijalne banke“ AD Podgorica, otvoren račun za bussines card, na kojoj je stanje na 31. decembar 2025. godine iznosilo 0,00€ i račun sa namjenom „ostalo“, na kojem je stanje na 31. decembar 2025. godine 0,00€. Promet po ovim računima za period 01.01.-31.12. 2025. godine bio je:

Kont o	Naziv banke	Svrha otvaranja računa	Broj računa	Početno stanje na 01.01.2025	Dugovni i promet	Potražni i promet	Krajnje stanje na 31.12.2025
290	"Crnogorska komercijalna banka" AD Podgorica	Bussines card	8879205650	0,00	1.495,25	1.495,25	0,00
234	"Crnogorska komercijalna banka" AD Podgorica	Ostalo	11100147	0,00	1.978,79	1.978,79	0,00

Shodno Uputstvu o radu državnog trezora, Glavni službenik za finansije Ministarstva, dostavio je u predviđenom roku, Ministarstvu finansija Potvrdu stanja na računima (Obrazac 6)².

Programski budžet Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera

Priprema programskog budžeta i izvještavanje o realizaciji istog, za ministarstva vrši se na način i u sadržaju propisanom čl. 1 Odluke o načinu pripreme i sadržaju programskog budžeta potrošačkih jedinica³ i Priručnikom o programskom budžetu.

Programski budžet Ministarstva, u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti⁴ dio je godišnjeg zakona o budžetu koji sadrži zadatke i aktivnosti potrošačke jedinice planirane za sprovođenje u cilju efikasnijeg upravljanja sredstvima po predloženim programima i potprogramima, a koji doprinose ostvarenju strateških ciljeva u skladu sa ekonomskom politikom Vlade.

Za planiranje i izvještavanje programskog budžeta odgovoran je starješina potrošačke jedinice.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2025. godinu i Zakonom o izmjenama zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu, raspored sredstava budžeta za potrošačku jedinicu 433 - Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, izvršeno je u okviru **dva programa, tri potprograma i sedam aktivnosti**.

² Broj: 14-400/26-150/18 od 26.02.2025. godine

³ „Sl. list CG“ br. 75/17 i 117/20

⁴ „Sl. list CG“ br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18, 66/19, 70/21, 145/21 i 27/23

Struktura programskog budžeta

Programska klasifikacija je struktura kodova koji se koriste za klasifikaciju programa, potprograma, aktivnosti i projekata. Potrošačke jedinice, planiraju i koordiniraju planiranje budžeta potrošačkih jedinica nad kojima vrše nadzor i podnose zahtjev Ministarstvu finansija za dodjelu budžetskih sredstava, za narednu fiskalnu godinu, sa procjenom potrebnih budžetskih sredstava za sljedeće dvije godine.

Na osnovu Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti donesena je Odluka o načinu pripreme i sadržaja programskog budžeta potrošačkih jedinica⁵. Odlukom je definisano da je: *Program* skup povezanih potprograma koje potrošačke jedinice sprovode u skladu sa svojim nadležnostima i koji doprinose ispunjavanju zajedničkog srednjoročnog i dugoročnog cilja; *Potprogram* skup aktivnosti i kapitalnih projekata koje sprovode potrošačke jedinice u skladu sa svojim nadležnostima i doprinose ispunjavanju programskih ciljeva i *Aktivnost* skup međusobno povezanih zadataka koji direktno doprinose postizanju definisanog operativnog cilja u okviru potprograma.

Odlukom je definisano da je: *Opšti cilj programa i potprograma*, cilj koji potrošačka jedinica želi da ostvari u dugom roku ili za vrijeme trajnja programa ili potprograma; *Posebni cilj programa ili potprograma*, rezultat koji potrošačka jedinica želi da ostvari u srednjem roku kroz implementaciju programa ili potprograma, radi ostvarenja postavljenog opšteg cilja programa i potprograma.

Definisano je i da su *Indikatori učinka* kvantitativni i kvalitativni pokazatelji koji se koriste za praćenje uspješnosti određenog programa i potprograma potrošačke jedinice.

Misija Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je: Crna Gora kao ekološka država u kojoj je ostvaren sklad tradicionalnog načina života promoviše zaštitu životne sredine kao ključni prioritet za bolji kvalitet života građana.

Ciljevi i indikatori programa

Ministarstvo je u Zahtjevu za budžetskim sredstvima za 2025. godinu definisalo ciljeve programa.

Cilj programa *Ekologija i priroda* je: Ostvarenje napretka u upravljanju životnom sredinom i unapređenje zaštite prirode i

Cilj programa *Stručni i operativni poslovi* Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera **nije definisan**.

Za program 18003 - Ekologija i priroda, indikatori učinaka nijesu definisani, kao ni za program Stručni i operativni poslovi Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.

⁵ "Sl. List CG" br. 075/17 i 117/20

Ciljevi i indikatori potprograma

Za potprogram Ekologija definisan je cilj: Postizanje zaštite životne sredine realizacijom obaveza predviđenih strateškim, planskim i programskim dokumentima.

Za potprogram Priroda definisan je cilj: Unaprijediti zaštitu prirode u Crnoj Gori.

Za potprogramme Ekologija i Priroda nijesu definisani indikatori učinaka.

Za potprogram Stručni i operativni poslovi Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, nijesu definisani ciljevi i indikatori učinaka.

Ciljevi i indikatori aktivnosti

Za aktivnost Unapređenje i implementacija pravnog i strateškog okvira Poglavlja 27 i sprovođenje Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila: definisan je cilj: Implementacija Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila za Poglavlje 27 - Životna sredina i klimatske promjene, i definisana su dva indikatora (Obuke za implementaciju zakonske regulative za poglavlje 27 i Izrada priručnika kao dio implementacione strategije);

Za aktivnost Implementacija zakonskog, strateškog i programskog okvira u oblasti zaštite od i jonizujućih zračenja, radijacione sigurnosti, upravljanja radioaktivnim otpadom, zaštite od radona i zaštite od nejonizujućih zračenja: definisan je cilj: Unapređenje radijacione i nuklearne sigurnosti i bezbjednosti i zaštite od jonizujućih zračenja kao i pet indikatora (Upravljanje skladištem radioaktivnog otpada, iskorišćenim radioaktivnim izvorima i izvorima bez vlasnika shodno potpisanom ugovoru sa d.o.o. "CETI" Podgorica; Izrada nove politike i strategije/programa upravljanja radioaktivnim otpadom; Nabavka kontejnera za prepakivanje kompasa sa radioaktivnim radijumom i kondicioniranje preostalih iskorišćenih zatvorenih radioaktivnih izvora; Skladištenje kontaminiranog radioaktivnog materijala sa posjeda AD "13 jul Plantaže" i Sprovođenje istraživanja radona u boravišnim prostorijama);

Za aktivnost Promocija zaštite i očuvanja prirode, prirodnih resurs u obalnom području, saradnja sa NVO sektorom, međunarodna saradnja i podizanje svijesti javnosti iz oblasti ekologije i prirode: definisan je cilj: Unapređenje komunikacije o zaštiti prirode prema domaćoj i međunarodnoj javnosti, za ovu aktivnost je definisan i jedan indikator učinaka (Povećana zastupljenost teme zaštite životne sredine i prirode u javnosti);

Za aktivnost Unapređenje i implementacija aktivnosti iz oblasti klimatskih promjena: definisan je cilj: Predlaganje, praćenje i usmjeravanje politike u oblasti klimatskih promjena i jedan indikator učinka (Podsticaj smanjenja štetnog uticaja klimatskih promjena kroz obuke i analize);

▪ Nalaz

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera nije definisalo ciljeve za:

Program/Potprogram “Stručni i operativni poslovi Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera”, kao ni za aktivnosti “Upravljanje i administracija MERS i “Objedinjene javne nabavke MERS”, Međunarodna saradnja i EU integracije MERS, što nije u skladu sa Odlukom o načinu pripreme i sadržaju programskog budžeta potrošačkih jedinica kojom je propisano da se određuju opšti, posebni i godišnji ciljevi programa i potprograma, indikatori učinaka programa i potprograma, sa prpratnim obrazloženjima.

Posljedica neodređivanja ciljeva za sve programe, potprograme i aktivnosti je otežano praćenje ostvarenja misije i ciljeva potrošačke jedinice.

Indikatori programskog budžeta

U narednim tabelama je dat pregled indikatora prema programima, potprogramima i aktivnostima:

Šifra	Program	Cilj	Indikator	Broj
18 003	Ekologija i priroda	Ostvarenje napretka u upravljanju životnom sredinom i unapređenj e zaštite prirode	Nije definisan indikator učinaka	
Šifra	Potprogram	Cilj	Indikator	Broj
18 003 001	Ekologija	Postizanje zaštite životne sredine realizacijom obaveza predviđenih strateškim, planskim i programskim dokumentima	Nije definisan indikator učinaka	
Šifra	Aktivnost	Cilj	Indikator	Broj
18 003 001 001	Unapređenje i implementacija pravnog i strateškog okvira Poglavlja 27 i sprovođenje Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila	Implementacija Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila za Poglavlje 27 - Životna sredina i klimatske promjene	Obuke za implementaciju zakonske regulative za poglavlje 27	10 obuka
			Izrada priručnika kao dio implementacione strategije	6 priručnika

Preliminarni izvještaj o reviziji Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera

Šifra	Aktivnost	Cilj	Indikator	Procenat/kom.
18 003 001 003	Implementacija zakonskog, strateškog i programskog okvira u oblasti zaštite od i jonizujućih zračenja, radijacione sigurnosti, upravljanja radioaktivnim otpadom, zaštite od radona i zaštite od nejonizujućih zračenja	Unapređenje radijacione i nuklearne sigurnosti i zaštite od jonizujućih zračenja	Upravljanje skladištem radioaktivnog otpada, iskorišćenim radioaktivnim izvorima i izvorima bez vlasnika shodno potpisanom ugovoru sa d.o.o. "CETI" Podgorica	100%
			Izrada nove politike i strategije/programa upravljanja radioaktivnim otpadom	100%
			Nabavka kontejnera za prepakivanje kompasa sa radioaktivnim radijumom i kondicioniranje preostalih iskorišćenih zatvorenih radioaktivnih izvora	12 kom
			Skladištenje kontaminiranog radioaktivnog materijala sa posjeda AD "13 jul Plantaže"	90%
			Sprovođenje istraživanja radona u boravišnim prostorijama	100%

Šifra	Program	Cilj	Indikator	Broj
18 003	Ekologija i priroda	Ostvarenje napretka u upravljanju životnom sredinom i unapređenje zaštite prirode	Nije definisan indikator učinaka	
Šifra	Potprogram	Cilj	Indikator	Broj
18 003 002	Priroda	Unaprijediti zaštitu prirode u Crnoj Gori	Nije definisan indikator učinaka	
Šifra	Aktivnost	Cilj	Indikator	Procenat
18 003 002 003	Promocija zaštite i očuvanja prirode, prirodnih resursa u obalnom području, saradnja sa NVO sektorom, međunarodna saradnja i podizanje svijesti javnosti iz oblasti ekologije i prirode	Unapređenje komunikacije o zaštiti prirode prema domaćoj i međunarodnoj javnosti	Povećana zastupljenost teme zaštite životne sredine i prirode u javnosti	50%
Šifra	Aktivnost	Cilj	Indikator	Procenat
18 003 002 008	Unapređenje i implementacija aktivnosti iz oblasti klimatskih promjena	Predlaganje, praćenje i usmjeravanje politike u oblasti klimatskih promjena	Podsticaj smanjenja štetnog uticaja klimatskih promjena kroz obuke i analize	5 obuka i akata

Šifra	Program	Cilj	Indikator	Broj
18 018	Stručni i operativni poslovi Ministarstva ekologije, održivog	Nisu definisani ciljevi programa	Nisu definisni ciljevi i indikatori učinaka	

Preliminarni izvještaj o reviziji Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera

	razvoja i razvoja sjevera			
Šifra	Potprogram	Cilj	Indikator	Broj
18 018 001	Stručni i operativni poslovi Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	Nisu definisani ciljevi potprograma	Podsticaj smanjenja štetnog uticaja klimatskih promjena kroz obuke i analize	
			Podsticaj smanjenja štetnog uticaja klimatskih promjena kroz obuke i analize	
Šifra	Aktivnost	Cilj	Indikator	Broj
18 018 001 001	Upravljanje i administracija Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	Nisu definisani ciljevi aktivnosti	Podsticaj smanjenja štetnog uticaja klimatskih promjena kroz obuke i analize	
			Podsticaj smanjenja štetnog uticaja klimatskih promjena kroz obuke i analize	
Šifra	Aktivnost	Cilj	Indikator	Broj/lit ar
18 018 001 002	Objedinjene javne nabavke Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	Nisu definisani ciljevi aktivnosti	Nije definisan indikator učinaka	
Šifra	Aktivnost	Cilj	Indikator	Broj
18 018 001 003	Međunarodna saradnja i EU integracije Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	Nisu definisani ciljevi aktivnosti	Nije definisan indikator učinaka	

▪ **Nalaz**

Revizijom je utvrđeno da MERS nije definisalo indikatore za programe Ekologija i priroda i Stručni i operativni poslovi Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, potprograme Ekologija i Priroda i aktivnosti Objedinjene javne nabavke i Međunarodna saradnja i EU integracije Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, što nije u skladu sa Odlukom o načinu pripreme i sadržaju programskog budžeta potrošačkih jedinica kojim je propisano da se određuju opšti, posebni i godišnji ciljevi programa i potprograma, indikatori učinaka programa i potprograma, sa priloženim obrazloženjima i u kome se navodi da su indikatori učinaka kvantitativni i kvalitativni pokazatelji koji se koriste za praćenje uspješnosti određenog programa i potprograma potrošačke jedinice.

MERS je definisalo značajan broj indikatora uspješnosti tako da su dominantno usmjereni na praćenje obima realizovanih aktivnosti, a ne na mjerenje rezultata i efekata koji proizilaze iz realizovanih aktivnosti, odnosno indikatori ne pokazuju u kojoj mjeri su realizovane aktivnosti doprinijele ostvarenju ciljeva programa i potprograma.

Indikatori su definisani kao kvantitativni pokazatelji (*“broj obuka”, “izrada priručnika”, ...*), koji ne pokazuju stvarni efekat sprovođenja javne politike (*“šta se promijenilo zahvaljujući obuci?”...*), već samo obim aktivnosti (*“da li je obuka održana?”...*), pa samim tim i ne daju dovoljno informacija o tome da li su planirane mjere doprinijele ostvarivanju ciljeva programa. Posljedica ovako uspostavljenih indikatora, gdje izostaju određeni indikatori i gdje izostaje kvalitativni pokazatelj indikatora, je da nijesu usmjereni na praćenje uspješnosti određenih programa i potprograma, odnosno na mjerenje rezultata i efekata sprovedenih aktivnosti: *“Stepen zadovoljstva učesnika obukom”, “Ocjena korisnosti priručnika od strane korisnika”, “Stepen ostvarenja ciljeva strategije”, Procijenjeno smanjenje emisija ili povećanje otpornosti na klimatske promjene kroz sprovedene mjere”....*

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

Subjekt revizije je potrošačka jedinica budžeta prvog nivoa i u skladu sa Pravilnikom o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave sačinio je **Izvještaj o novčanim tokovima III:**

Obrazac 3

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA III
MINISTARSTVO EKOLOGIJE, ODRŽIVOG RAZVOJA I RAZVOJA
SJEVERA

Godina **2025**

Period **Godišnji
izvještaj**

(u €)

Redn i broj	Novčani tok - ekonomska klasifikacija	Plan	Izvršenje	
			Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
1	PRIMICI			
1.1.	Opšti prihodi	3.691.777,1 3	1.207.761,96	3.444.723,45
1.2.	Namjenski prihodi	0,00	0,00	0,00
1.3.	Sopstveni prihodi	0,00	0,00	0,00
1.4.	Donacije	3,00	1.095.346,23	1.584.850,68
1.5.	Pozajmice i krediti	0,00	0,00	0,00
	Ukupno primici (1.1.+1.2.+1.3.+1.4.+1.5.)	3.691.780,1 3	2.303.108,19	5.029.574,13
2	IZDACI			
2.1.	Tekući izdaci	3.393.108,0 3	838.838,40	4.783.458,75
2.1.1.	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	1.046.893,2 7	288.266,85	989.679,56
2.1.2.	Ostala lična primanja	67.996,26	12.075,18	53.845,89
2.1.3.	Rashodi za materijal	50.557,78	9.725,16	42.738,53
2.1.4.	Rashodi za usluge	699.911,85	348.060,14	2.219.872,06
2.1.5.	Tekuće održavanje	90.882,56	33.082,95	90.728,99
2.1.6.	Kamate	3.633,40	0,00	744,35
2.1.7.	Rente	8.389,52	0,00	4.030,28
2.1.8.	Subvencije	848.000,00	0,00	848.000,00
2.1.9.	Ostali izdaci	576.843,39	147.628,12	533.819,09
2.2.	Transferi za socijalnu zaštitu	0,00	0,00	0,00
2.2.1.1.	Prava iz oblasti socijalne zaštite	0,00	0,00	0,00
2.2.1.2.	Sredstva za tehnološke viškove	0,00		0,00
2.2.1.3.	Prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja	0,00	0,00	0,00
2.2.1.4.	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite	0,00	0,00	0,00
2.2.1.5.	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja		0,00	0,00

Preliminarni izvještaj o reviziji Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera

2.3.	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	208.697,20	315.392,30	202.536,50
2.4.	Kapitalni izdaci	39.974,90	26.795,86	39.063,24
2.5.	Pozajmice i krediti	0,00	0,00	0,00
2.6.	Otplate i dugovi	50.000,00	26.735,40	4.515,64
2.7.	Rezerve	0,00	0,00	0,00
	Ukupnu izdaci (2.1.+2.2.+2.3.+2.4.+2.5.+2.6.+2.7.)	3.691.780,13	1.207.761,96	5.029.574,13

Najznačajniji iznos primitaka je „Opšti prihodi“, koji su planirani u iznosu od 3.691.777,13€, a realizovani su u iznosu od 3.444.723,45€ ili 93,31% od tekućeg budžeta.

U strukturi izdataka najznačajniji su tekući izdaci koji su planirani u iznosu od 3.393.105,03€, a izvršeni su u iznosu od 3.198.608,07€. Pretežno učešće u okviru tekućih izdataka otpada na „Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca“ i prema tekućem budžetu iznosi 1.046.893,27€, a izvršen je u iznosu od 989.679,56€.

Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru su planirani u iznosu od 208.697,20€, a izvršeni u iznosu od 202.536,50€. Kapitalni izdaci su planirani u iznosu od 39.974,90€ i izvršeni su u iznosu od 39.063,24€. Otplata dugova je planirana u iznosu od 50.000€, a izvršena je u iznosu od 4.515,64€.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je sastavilo, na obrascu 5, **Izvještaj o neizmirenim obavezama:**

Redni broj	Vrsta neizmirene obaveze	Stanje neizmirenih obaveza na dan 31.12. prethodne godine	Stanje neizmirenih obaveza na kraju izvještajnog perioda
1	2	3	4
1	Obaveze za tekuće rashode (1.1.+1.2.+1.3.)	23.032,43	308,00
1.1.	Obaveze za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca	1.776,60	0,00
1.2.	Obaveze za ostala lična primanja	0,00	0,00
1.3.	Obaveze za ostale tekuće rashode	21.255,83	308,00
2	Obaveze po transferima za socijalnu zaštitu	0,00	0,00
3	Obaveze za transfere institucijama, pojedincima, NVO	0,00	0,00
4	Obaveze za kapitalne izdatke	0,00	0,00
5	Obaveze po pozajmicama i kreditima	0,00	0,00
6	Obaveze po osnovu otplate dugova	0,00	0,00
7	Obaveze po osnovu reprogramiranog poreskog duga*	0,00	0,00
8	Obaveze iz rezervi	0,00	0,00
	Ukupne neizmirene obaveze (1+2+3+4+5+6+7+8)	23.032,43	308,00

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je donijelo *Interno pravilo o načinu evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura i pripremi finansijskog izvještaja za dospjele neizmirene obaveze*⁶.

Utvrđeno je da je Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera evidentiralo neizmirene obaveze formirane u 2025. godini, koje su dospjele za plaćanje zaključno sa 31. decembrom 2025. godine u iznosu od 308€. Ministarstvo je evidentiralo i obaveze formirane u 2025. godini, dospjele za plaćanje nakon 31.12.2025. godine u iznosu od 19.226,93€. Dostavljen je i pregled neizmirenih obaveza.

Neizmirene obaveze koje dospijevaju za plaćanje zaključno sa 31. decembrom 2025. godine u iznosu od 308€ se odnosi na Kontribuciju za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama.

U strukturi obaveza koje su dospjela za plaćanje nakon 31. decembra 2025. godine (a, dospijevale su na plaćanje 31. januara 2026. godine) najznačajnija obaveza se odnosi na Kontribuciju za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama u iznosu od 12.686,75€, na Ostale usluge u iznosu od 2.593,56€, Rashode za gorivo u iznosu od 2.569,03€, Komunikacione usluge u iznosu od 1.265,29€ itd.

Izvršen je uvid u *Rješenje o prihvatanju Izvještaja o izvršenom popisu pokretne i nepokretne imovine Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera sa stanjem na 31. decembra 2025. godinu*⁷, kojim se prihvata *Izvještaj o izvršenom popisu nepokretne i pokretne imovine Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, sa stanjem na 31. decembar 2025. godinu*⁸, koji je dostavila Komisija za popis nepokretne i pokretne imovine.

Prethodno je Rješenjem⁹ formirana Komisija za popis nepokretne i pokretne imovine Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, sa ciljem prikaza stanja na dan 31. decembar 2025. godine.

Izvršenim popisom je utvrđeno, nakon uvida u pojedinačne obaveze da je ukupna obaveza na dan 31. decembar 2025. godine 308€.

U Izjavi o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine iskazan je podatak da Ministarstvo nije imalo utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine. Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je sačinilo Izjavu o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine (Obrazac 8) i uz propratni akt je dostavilo Ministarstvu finansija.

U Izvještaju o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve, iskazan je podatak da je Ministarstvo u toku 2025. godine nije imalo utrošak sredstava iz tekuće budžetske rezerve.

⁶ Broj: 12-011/25-502/1

⁷ Broj: 0727-011/26-377/2 od 17. februara 2026. godine

⁸ Broj: 0727-011/24-377/1 od 17. februara 2026. godine

⁹ Broj: 14-400/26-157/1 od 16. januara 2026. godine

8. PRIHODI

U skladu sa članom 5 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti Primici obuhvataju: tekuće prihode (poreze, doprinose, takse, naknade, koncesije i ostale prihode); primitke od prodaje imovine; primitke od otplate kredita; donacije i transfere; pozajmice i kredite (domaće i inostrane) i druge prihode, u skladu sa zakonom.

Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština, propisano je da se planiranje primitaka i ostvareni priliv u toku fiskalne godine Budžeta Crne Gore i budžeta opština, iskazuje na klasama 7- Primici i 9 – Korektivni računi.

U narednoj tabeli su predstavljeni izvori sredstava Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera:

Izvor sredstava	Planirano	Tekući budžet	Rebalans (+)	Rebalans (-)	Preusmjerenje (+)	Preusmjerenje (-)	Plaćeno
Budžet	3.378.138,0 5	3.691.777,13	0,00	0,00	1.093.249,15	-779.610,07	3.444.723,45
Donacija	3,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.584.850,68
UKUPNO:	3.378.141,0 5	3.691.780,13	0,00	0,00	1.093.249,15	-779.610,07	5.029.574,13

Najznačajniji izvor sredstava predstavljaju opšti prihodi iz kojih su finansirana plaćanja u ukupnom iznosu od 3.444.723,45€, odnosno 68,49% realizovanih sredstava, dok je iz donacija je ukupno realizovano 1.584.850,68€ što predstavlja 31,51% ukupnih plaćanja Ministarstva.

Donacije

Primici od donacija su u toku 2025. godine iskorišćeni u iznosu od 1.584.850,68€. Iz sredstava donacija su finansirane tri aktivnosti Ministarstva i to:

- Implementacija zakonskog, strateškog i programskog okvira u oblasti zaštite od jonizujućih zračenja, radijacione sigurnosti, upravljanja radioaktivnim otpadom, zaštite od radona i zaštite od nejonizujućih zračenja, kod ove aktivnosti je u 2025. godini ukupno planiran reshod – tekući budžet, iznosio 118.361,80€, a budžet je realizovan u iznosu od 114.677,45€. Izvršena su plaćanja iz sredstava budžeta od 106.598.37€, odnosno 92,95%, dok je iz sredstava donacija izvršeno plaćanje u iznosu od 8.079,08€, odnosno 7,05%;
- Promocija zaštite i očuvanja prirode, prirodnih resurs u obalnom području, saradnja sa NVO sektorom, međunarodna saradnja i podizanje svijesti javnosti iz oblasti ekologije i prirode, kod ove aktivnosti je u 2025. godini ukupno planiran reshod – tekući budžet,

iznosio 1.071.056,36€, a budžet je realizovan u iznosu od 1.881.725,12€. Izvršena su plaćanja iz sredstava budžeta od 1.068.532,52€, odnosno 56,80%, dok je iz sredstava donacija izvršeno plaćanje u iznosu od 812.971,60€, odnosno 43,20% i

- Međunarodna saradnja i EU integracije Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, kod ove aktivnosti je u 2025. godini ukupno planiran reshod – tekući budžet, iznosio 69.847,77€, a budžet je realizovan u iznosu od 804.039,69€. Izvršena su plaćanja iz sredstava budžeta od 40.239,69€, odnosno 5%, dok je iz sredstava donacija izvršeno plaćanje u iznosu od 763.800€, odnosno 95%.

Za sredstva po osnovu donacija, odnosno za projekte koji se finansiraju iz donacija otvoreni su računi kod Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica (sem za depozit za Eco-Efikasnu zgradu koji je otvoren u NLB Banci), i za svaki projekat je otvoren poseban račun, na koji se uplaćuju sredstva od strane donatora.

Potrošačke jedinice dostavljaju Direktoratu državnog trezora, do kraja februara tekuće za prethodnu godinu, Godišnji izvještaj korišćenja sredstava od donatora (Obrazac 7)¹⁰. Prema Godišnjem izvještaju korišćenja donatorskih sredstava – potrošačke jedinice Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, ukupan iznos utrošenih donatorskih sredstava sa Glavnog računa trezora za period od 1. januar do 31. decembar 2025. godine iznosi 1.584.850,68€.

Donatori u toku 2025. Godine, za ovaj utrošeni iznos su bili: Vlada Republike Italije (Projekat: *Realizacija EMIF sredstava po osnovu bilateralne saradnje Crne Gore i Italije u oblasti zaštite životne sredine*) (763.000€); Globalni fond za životnu sredinu – GEF (Projekat: *Jačanje crnogorskog Nacionalnog utvrđenog doprinosa (NDC) i akcija adaptacije u okviru transparentnosti - CBIT*) (313.795,99€) i Projekti: *Reforma upravljanja otpadom u Crnoj Gori - MWSIP* (28.440,95€); *Zajednica za zaštitu biodiverziteta u Mediteranu* (4.997,05€); „*INTERREG Euro-Med Dialogue4nature*“ (5.000€); *IAEA Projekat* (8.079,08€); *Aquatic Plastic* (8.500€); *Integrisanje pitanja biodiverziteta u sektorske politike i prakse i pojačana zaštita kritičnih tačaka* (318.570,13€).

Početno stanje ukupnih donatorskih sredstava na državnim bankarskim računima, otvorenim za te namjene na 1. januar 2025. godine iznosilo je 1.244.939€. Ukupno je u toku 2025. godine primljeno 1.091.546,94€ donatorskih sredstava, pa uz utrošena donatorska sredstva (1.584.850,68€), vraćena sredstva donatorima i prenos partnerima u projektu (169.733,87€), i plaćanje bankarskih provizija stanje na državnim bankarskim računima projekata na 31. decembar 2025. godine iznosilo je 537.433,03€.

¹⁰ Broj: 14-400/26—150/67 od 27.02.2026. godine

9. IZDACI

Oblasti revizije određene su u skladu sa pozicijama Izvještaja o novčanim tokovima III, odnosno strukturom **izdataka tekućeg budžeta** koji su Zakonom o budžetu za 2025. godinu, odobreni ovoj potrošačkoj jedinici.

9.1. Pozicija 411 - BRUTO ZARADE I DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA

Na računu bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca evidentiraju se planirani iznosi (aproprijacije), mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje (varanti/alokacije), zahtjevi za plaćanje i sva plaćanja koja se odnose na neto zarade, poreze, opštinske prireze i doprinose koji se plaćaju na i iz ličnih primanja.

Izdaci za rashode za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca MERS-a za 2025. godinu planirani su u iznosu od 1.046.893,27€, a izvršeni u iznosu od 989.679,56€, odnosno 94,53% planiranih izdataka. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	411	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Neto zarade	4111	861.363,41	816.541,04	94,80
Porez na zarade	4112	47.665,59	45.718,01	95,91
Doprinosi na teret zaposlenog	4113	110.109,05	101.159,30	91,87
Doprinosi na teret poslodavaca	4114	20.523,28	19.421,40	94,63
Opštinski prirez	4115	7.231,94	6.839,81	94,58
Ukupno		1.046.893,27	989.679,56	94,53

Obračun zarada

Ministarstvo je donijelo Internu proceduru za obračun i isplatu zarada br. 12-011/25-505/1 od 28.02.2025. godine. Zarade zaposlenih u Ministarstvu obračunavaju se u sistemu „Centralizovani obračun zarada“ – COZ. Za pripremu, unos i obradu podataka zaposlenih u evidenciji COZ-a, zadužena je načelnica Službe za ekonomsko-finansijske poslove i javne nabavke i samostalna referentkinja.

Služba za pravne i opšte poslove dostavlja podatke neophodne za obračun zarada i to: izvještaji o privremenoj spriječenosti za rad, rješenja o zasnivanju i prestanku radnog odnosa, rješenja o plaćenim i neplaćenim odsustvima, rješenja o uvećanju zarade, rješenja o isplati varijabilnog dijela, administrativne i sudske zabarane, i dr.

Lica zadužena za obračun zarada najkasnije do 20-og u mjesecu, unose izmjene u evidenciju i kreiraju obračun za tekući mjesec u COZ-u. Prateća dokumentacija se u COZ-u prilaže skenirana. Obračun se daje na

uvid načelniku Službe za ekonomsko-finansijske poslove i javne nabavke i na odobrenje Ministru. Nakon odobrenja obračun se kroz COZ šalje u Ministarstvo finansija na odobrenje.

Na osnovu odobrenog obračuna Ministarstvo finansija otpušta sredstva, koja rukovodilac službe za ekonomsko-finansijske poslove i javne nabavke, u sistemu SAP rezerviše na izdatku 411 – bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca, i kreira naloge po bankama za neto zarade i naloge za isplatu obaveza po osnovu poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje. Iz operativnog sistema SAP se po završenom unosu podataka za plaćanje štampaju Zahtjevi za plaćanje. Zahtjevi za plaćanje, ovjereni i odobreni od strane ovlašćenog službenika za ovjeravanje i službenika za odobravanje, dostavljaju se Direktoratu za državni trezor u Ministarstvu finansija.

Nakon izvršenog prenosa sredstava bankama za zarade zaposlenih, rukovodilac službe za ekonomsko-finansijske poslove i javne nabavke, putem mail-a dostavlja svim zaposlenim obračunske liste za tekući mjesec. Nakon uplate zarade od strane Ministarstva finansija, službenik zadužen za obračun kreira iz COZ-a, Izvještaj o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje - obrazac IOPPD, koji se dostavlja poreskom organu uz elektronski potpis.

Zarade zaposlenih lica su obračunate u skladu sa odredbama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa („Sl.list Crne Gore“, br. 18/23, 70/24). Koeficijenti iz Rješenja o zaradama zaposlenih u skladu su sa koeficijentima koji su propisani Granskim kolektivnim ugovorom za oblast uprave i pravosuđa, za njihova radna mjesta.

Radni staž iz radne knjižice podudara se sa podacima o radnom stažu koji je naveden u dokumentaciji za obračun zarada.

Uvećanje zarade po osnovu minolog rada zaposlenih lica, u skladu je sa članom 10 Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa, kojim je propisano da se osnovna zarada zaposlenog uvećava za svaku započetu godinu radnog staža.

Zaposlenim licima koji imaju zvanje magistra, rješenjem je uvećana zarada u skladu sa odredbama člana 13 Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa, kojim je između ostalog uređeno da se osnovna zarada zaposlenog uvećava po osnovu naučnog zvanja - magistru nauka/masteru za 0,80 obračunske vrijednosti koeficijenta izražene u bruto iznosu.

Licima obuhvaćenim uzorkom, raspoređenim na radnom mjestu - inspektor I i inspektor III u Ministarstvu, obračunava se dodatak na osnovnu zaradu od 30%, u skladu sa Odlukom o dodatku na zaradu za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima¹¹.

¹¹ "Sl. list CG", br. 60/17, 36/18, 59/19, 28/21, 26/22, 44/22, 68/22, 78/22 , 139/22, 151/22, 82/23, 96/23,101/24, 29/25).

Licima zaposlenim u Direkciji za EU fondove Ministarstva, obračunat je dodatak na osnovnu zaradu u iznosu od 30%, na osnovu Odluke o dodatku na osnovnu zaradu za obavljanje poslova na radnim mjestima za decentralizovano/centralizovano, indirektno/direktno i podijeljeno upravljanje sredstvima u okviru instrumenta pretpristupne podrške (IPA) ("Službeni list CG", br. 13/19).

Zahtjevi za plaćanje su ovjereni od strane službenika za ovjeravanje i službenika za odobravanje i uz njih je priložena prateća dokumentacija: rješenja o varijabilnom dijelu zarade, rješenja o dodatku na zaradu - IPA dodatak, rješenja o uvećanju zarade na osnovu naučnog zvanja, rješenja o varijabilnom dijelu zarade, Izvještaj za obračun naknade zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad, rješenja o administrativnoj zabrani.

Izdaci za zarade kontrolisani su uvidom u Zahtjeve za plaćanje, platne spiskove, platne liste, rekapitulacije mjesečnih zarada Ministarstva i prateću dokumentaciju.

▪ Nalaz

U Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera ne vodi se evidencija prisutnosti na poslu zaposlenih, što nije u skladu sa Internom procedurom za obračun i isplatu zarada¹², kojom je „prisutnost na poslu“ propisana kao jedan od podataka neophodnih za obračun zarada i Internim pravilom o rasporedu radnog vremena, kućnom redu i načinu ulaska-izlaska u prostorije koje koristi Ministarstvo¹³, kojim je propisano da se ulasci i izlasci službenika kompjuterski evidentiraju, da Služba za tehničku podršku o istom dostavlja izvještaj rukovodiocima organizacionih jedinica svakog prvog u mjesecu za prethodni mjesec i da evidenciju ulaska i izlaska u prostorije Ministarstva pomoću ID kartice službenik mora vršiti lično.

U Izjašnjenju na Preliminarni izvještaj o reviziji, Ministarstvo navodi: *“Ističemo da Ministarstvo, kroz evidencije prisustva, evidencije radnih sati i mjesečne izvještaje o realizovanim aktivnostima i ostvarenom radnom učinku, obezbjeđuje praćenje radnog angažovanja zaposlenih i kontrolu izvršavanja njihovih radnih obaveza, dok uspostavljanje elektronskog sistema kontrole ulaska i izlaska iz prostorija Ministarstva zavisi od postupanja nadležnog organa, odnosno Uprave za imovinu.”*

Personalna evidencija zaposlenih

Revizijom je izvršen uvid u personalne dosjee 20 lica obuhvaćenih uzorkom, zaposlenih u Ministarstvu.

Personalni dosjei sadrže sljedeću dokumentaciju: CV, uvjerenja i diplome o stečenom visokom i srednjem obrazovanju, uvjerenje o položenom stručnom ispitu za rad u državnim organima, sertifikate o poznavanju Engleskog jezika, radne knjižice, kopije ličnih dokumenata, ljekarska uvjerenja, rješenja o zasnivanju radnog odnosa, rješenja o raspoređivanju,

¹² br. 12-011/25-505/1 od 28.02.2025. godine

¹³ br. 12-011/25-514/1

rješenja o zaradama, rješenja o uvećanju zarade po osnovu naučnog zvanja, rješenja o godišnjim odmorima, izjave o prihvatanju obaveze poštovanja etičkog kodeksa zaposlenih, rješenje o ocjeni rada, JPR obrasce, M4 obrasce, prijave o slobodnom radnom mjestu (obrazac E-1), prijave o zasnivanju-prestanku radnog odnosa (Obrazac E-3), ugovori o dopunskom radu, rješenja o novčanoj nagradi, i dr.

Pregledom dokumentacije lica obuhvaćenih uzorkom, utvrđeno je da zaposlena lica ispunjavaju uslove koji su propisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, za obavljanje poslova u određenom zvanju, odnosno imaju odgovarajući nivo kvalifikacije obrazovanja, odnosno odgovarajući fakultet, radno iskustvo, stručni ispit za rad u državnim organima i sertifikate o potrebnim znanjima za obavljanje poslova i zadataka.

Članom 153 stav 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima ("Sl.list Crne Gore", br. 002/18, 034/19, 008/21, 037/22), uređeno je da unos podataka u Centralnu kadrovsku evidenciju vrši državni službenik koji je određen aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, u roku od 15 dana od dana nastanka ili promjene okolnosti o kojima se vodi evidencija.

Za unos podataka u Centralnu kadrovsku evidenciju Ministarstva, shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji zadužen je zaposleni na radnom mjestu - šef kancelarije za pravne poslove, dok su za ažuriranje podataka zaduženi: samostalni savjetnik I i samostalni savjetnik III kancelarije za pravne poslove, samostalni savjetnik I i samostalni savjetnik III Službe za upravljanje ljudskim resursima. Kako na ovim radnim mjestima nema zaposlenih lica, unos podataka u Centralnu kadrovsku evidenciju Ministarstva, vrši načelnica službe za pravne i opšte poslove, načelnica službe za upravljanje ljudskim resursima i dva lica zaposlena po osnovu Ugovora o djelu u Ministarstvu.

Zapošljavanje

Ministarstvo je donijelo Interno pravilo o načinu popune slobodnih radnih mjesta br. 12-011/25-525/1.

Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, članom 148, propisano je da se u cilju upravljanja kadrovima u državnim organima donosi kadrovski plan kojim se planiraju broj zaposlenih, promjene u kadrovskoj strukturi i druga strateška pitanja upravljanja kadrovima u skladu sa budžetskim i strateškim planiranjem rada Vlade, dok je članom 149 Zakona propisano da se kadrovski plan donosi za kalendarsku godinu, u roku od 30 dana od dana donošenja zakona o budžetu, a sadrži projekcije za naredne dvije godine.

Ministarstvo nije donijelo Kadrovski plan za 2025. godinu.

Tokom 2025. godine u Ministarstvu nije bilo zapošljavanja putem javnog oglasa.

Zaključkom Vlade CG, br.11-011/25-871/3 od 27.03.2025. godine, zaduženo je između ostalih i Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, „da Upravi za ljudske resurse dostavi Nacrt kadrovskog plana za 2025. godinu, u roku od 30 dana od dana donošenja akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, koji je usaglašen sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, koji se nalazi u skupštinskoj proceduri”.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima donijelo Kadrovski plan za 2026. godinu.

Odlukom o preuzimanju od 23.09.2024. godine, br. 05-011/24-1809/2, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera preuzelo je 51 službenika iz Ministarstva turizma, u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima¹⁴ i članom 61a Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave¹⁵, kojim je propisano da danom stupanja na snagu ove Uredbe, u skladu sa djelokrugom utvrđenim ovom uredbom, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera će preuzeti državne službenike i namještenike koji su vršili preuzete poslove, opremu i službenu dokumentaciju od Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.

U skladu sa članom 62b Uredbe, kojom je propisano da će danom stupanja na snagu ove Uredbe, u skladu sa djelokrugom utvrđenim ovom Uredbom, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera preuzeti inspektore koji su vršili preuzete poslove, opremu i službenu dokumentaciju od Uprave za inspekcijske poslove, Ministarstvo je preuzelo ekološkog inspektora.

Ministarstvo je tokom 2025. godine, preuzelo tri zaposlena lica iz drugih državnih organa, u skladu sa članom 65a Zakona o državnim službenicima i namještenicima, kojim je propisano da državni službenik, odnosno namještenik zbog potreba rada može biti trajno raspoređen u drugi državni organ, na odgovarajuće radno mjesto uz njegovu saglasnost i da rješenje o trajnom raspoređivanju u drugi državni organ donosi starješina državnog organa u koji se raspoređuje državni službenik, odnosno namještenik, uz prethodnu saglasnost starješine državnog organa u kojem je državni službenik, odnosno namještenik radio prije raspoređivanja. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su zaposleni raspoređeni rješenjem o raspoređivanju u skladu sa Pravilnikom u unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva, uz saglasnosti zaposlenih lica i saglasnost starješine državnih organa iz kojih su preuzeti.

¹⁴ "Sl. list Crne Gore", br. 002/18, 034/19, 008/21, 037/22, 082/25, 003/26

¹⁵ "Sl. list Crne Gore", br. 98/23, 102/23, 113/23, 071/24, 072/24, 090/24, 093/24, 093/24, 104/24, 117/24, 039/25, 097/25, 148/25, 164/25

9.2. POZICIJA 412 – OSTALA LIČNA PRIMANJA

Na računu ostala lična primanja u bruto iznosu evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: zimnicu, stanovanje i odvojeni život, prevoz, naknade sknupštinskim poslanicima, akademijske dodatke, jubilarne nagrade, otpremnine i ostale naknade.

Izdaci za rashode za ostala lična primanja MERS za 2023. godinu planirani su u iznosu od 67.996,26€, a izvršeni u iznosu od 53.845,89€, odnosno 79,19% planiranih izdataka. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	412	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Naknada za stanovanje i odvojeni život	4122	11.189,18	0	0
Jubilarne nagrade	4124	1.657,29	0	0
Otpremnine	4125	656,25	0	0
Ostale naknade	4127	54.493,54	53.845,89	98,81
Ukupno		67.996,26	53.845,89	79,19

4127 – Ostale naknade

Uvidom u Zahtjeve za plaćanje i prateću dokumentaciju koja je priložena uz iste, utvrđeno je da se iznos obuhvaćen uzorkom odnosi na:

- isplate mjesečnih nadoknada zaposlenim po osnovu Ugovora o dopunskom radu;
- isplate nadoknada zaposlenom po osnovu članstva u Komisiji za praćenje realizacije programa za suzbijanje neformalne ekonomije u Crnoj Gori;
- isplatu mjesečnih nadoknada zaposlenim po osnovu članstva u Pregovaračkom timu za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji;
- isplate mjesečne nadoknade zaposlenom po osnovu članstva u Koordinacionom tijelu za praćenje sprovođenja Reformske agende 2024-2027 za instrument EU za reforme i rast.

Zahtjevi za plaćanje ovjereni su od strane službenika za ovjeravanje i službenika za odobravanje i uz njih je priložena prateća dokumentacija. Za navedene isplate po Ugovorima o dopunskom radu i Rješenjima o isplatama plaćeni su pripadajući porezi i doprinosi.

Ugovori o dopunskom radu zaključeni su u skladu sa članom 202 Zakona o radu¹⁶ kojim je propisano da zaposleni koji radi puno radno vrijeme može da zaključi ugovor o dopunskom radu sa istim ili drugim poslodavcem, u trajanju do jedne polovine punog radnog vremena.

Ministarstvo je donijelo Interno pravilo o bližim uslovima za obavljanje dopunskog i dodatnog rada, br. 12-011/25-518/1.

Uz Zahtjeve za plaćanje priloženi su Izvještaji o izvršenim poslovima po osnovu Ugovora o dopunskom radu i u skladu sa Internim pravilom o bližim uslovima za obavljanje dopunskog i dodatnog rada Ministarstva.

Ministarstvo ne posjeduje evidencije prisustva na radu za zaposlene koji su angažovani po Ugovorima o dopunskom radu, kojima je propisano da će se poslovi obavljati radnim danima van radnog vremena, kao i subotom i nedeljom u trajanju do jedne polovine punog radnog vremena.

▪ **Nalaz**

Za zaposlene koji su angažovani po osnovu ugovora o dopunskom radu nije obezbijedena evidencija prisustva na radu van radnog vremena, što nije u skladu sa Internim pravilom o rasporedu radnog vremena, kućnom redu i načinu ulaska-izlaska u prostorije koje koristi Ministarstvo, br. 12-011/25-514/1, koje se odnosi i na raspored radnog vremena lica angažovanih po osnovu ugovora, a kojim je uređeno da je službenik dužan da koristi ID kartice prilikom ulaska i izlaska u prostorije Ministarstva i van radnog vremena utvrđenog ovim internim pravilom.

9.3. Pozicija 413 - RASHODI ZA MATERIJAL

Na računu rashodi za materijal evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovorene obaveze, zahtjevi za plaćanje i plaćanja koja se odnose na: materijal, energiju, gorivo i ostale vrste materijala.

Planirana sredstva za rashode za materijal iznosila su 50.557,78€, od čega je realizovano 42.738,53€ ili 84,53%. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	413	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Administrativni materijal	4131	18.970,67	14.100,00	74,33
Materijal za zdravstvenu zaštitu	4132	165,89	0,00	0
Materijal za posebne namjene	4133	10.158,88	8.991,21	88,51
Rashodi za energiju	4134	36,80	0	0
Rashodi za gorivo	4135	21.225,54	19.646,89	92,56
Ostali rashodi za materijal	4139	0	0	0
Ukupno		50.557,78	42.738,53	84,53

¹⁶ „Sl. list“ CG, br. 074/19, 008/21, 059/21, 068/21, 145/21,077/24, 084/24, 122/25, 165/25

413-1- Administrativni materijal

Izdaci obuhvaćeni uzorkom se odnose na: kancelarijski materijal, shodno Ugovoru o nabavci robe – nabavka kancelarijskog materijala za Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera¹⁷ i izdaci za radnu odjeću.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera donijelo je *Interno pravilo o načinu trebovanja i evidenciji kancelarijskog i potrošnog materijala*¹⁸, kojom je propisano da se nabavka kancelarijskog materijala vrši u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Sprovedena je centralizovana nabavka kancelarijskog materijala za potrebe državnih organa i zaključen Ugovor za nabavku kancelarijskog materijala za potrebe državnih organa¹⁹.

413-3 - Materijal za posebne namjene

Izdaci obuhvaćeni uzorkom odnose se na nabavku kompleta knjiga²⁰ koje je Ministarstvo na osnovu Odluke²¹ Ministra doniralo bibliotekama u sjevernim opštinama.

413-5 - Rashodi za gorivo

Ministarstvo je sa "Jugopetrolom" AD Podgorica zaključilo Ugovor o nabavci i isporuci goriva za službena vozila - Partija 1²².

▪ Nalaz

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je donijelo Interno pravilo o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila i potrošnji goriva²³, kojim je između ostalog propisan obračun potrošnje goriva i maziva za vozila Ministarstva.

Utvrđeno je da u toku 2025. godine u Ministarstvu nije vršen obračun potrošnje goriva i maziva za vozila, koje je trebalo da vrši odgovorno lice, najkasnije do 10. u mjesecu, za prethodni mjesec, na bazi normativa potrošnje na 100 kilometara pređenog puta, na način što se ukupno pređeni broj kilometara na mjesečnom nivou pomnoži sa potrošnjom goriva i maziva po normativu i proizvod podijeli sa 100.

¹⁷ Broj: 01-011/25-1295/1 od 24.06.2025. godine

¹⁸ Broj: 12-011/25-507/1 od 28.02.2025. godine

¹⁹ Broj: 02-012/25-8052 od 17.06.2025. godine, između Uprave za državnu imovinu i "Stratus" DOO. Ugovor je zaključen na iznos od 12.190€, bez PDV koji iznosi 2.559,91€

²⁰ Broj računa: 001-33 od 06.05.2025. godine Izdavačke kuće „CID“ DOO, na iznos od 4.830€

²¹ Broj: 06112-011/25-1155/1 od 02.06.2025. godine

²² Broj: 05-011/24-2287/1 od 24.10.2024. godine, zaključen shodno Uredbi o načinu planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki, a osnov ugovora je Ugovor broj: 02-012/24-11456 od 14.10.2024. godine, zaključen između Uprave za državnu imovinu i Jugopetrol AD, Aneksa ugovora broj: 02-012/24-11880 od 15.10.2024. godine

²³ Broj: 012-11/25-521/1 od 28.02.2025. godine

9.4. Pozicija 414 - RASHODI ZA USLUGE

Na računu Rashodi za usluge evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovorene obaveze, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: službena putovanja, reprezentaciju, komunikacione usluge, bankarske usluge i negativne kursne razlike, usluge prevoza, advokatske, notarske i pravne usluge, konsultantske usluge, projekte i studije, usluge stručnog usavršavanja kao i ostale usluge.

Rashodi za usluge planirani su u iznosu 699.911,85€. Izvršeno je 2.219.872,06€, odnosno 317,61% planiranih izdataka. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	414	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Službena putovanja	4141	107.190,00	106.020,02	98,91
Reprezentacija	4142	19.484,57	19.484,57	100,00
Komunikacione usluge	4143	14.870,54	14.869,54	99,99
Bankarske usluge i negativne kursne razlike	4144	2.155,42	1.241,45	57,60
Usluge prevoza	4145	0	0	0
Advokatske, notarske i pravne usluge	4146	1.277,16	37,51	2,94
Konsultantske usluge, projekti i studije	4147	410.333,62	1.980.688,40	482,70
Usluge stručnog usavršavanja	4148	2.085,90	200,00	9,59
Ostale usluge	4149	142.514,64	97.330,57	68,30
Ukupno		699.911,85	2.219.872,06	317,16

4141 - Službena putovanja

Uzorkom obuhvaćeni izdaci odnose se na račune koji su prihvaćeni kao izdatak i opravdani putnim nalogom: prevoz, smještaj, ishrana i dnevnice.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je donijelo Interno pravilo o naknadi troškova za službena putovanja²⁴, kojim je propisano pravo, vrsta i postupak ostvarivanja naknade za troškove službenih putovanja. Shodno Pravilu, pravo na naknadu troškova službenog putovanja ostvaruje se na osnovu putnog naloga. Propisano je i da je službenik dužan da u roku od tri dana od dana povratka sa službenog putovanja u zemlji i sedam dana od dana povratka sa službenog putovanja u inostranstvu, ministru ili licu koje je ovlašćeno podnese izvještaj sa službenog puta, sa obračunom putnih troškova i priloži odgovarajući dokaz o visini troškova. Ako je na službenom putovanju u inostranstvu obezbijeđen samo smještaj bez ishrane, dnevnicu se isplaćuje u cjelini. Ako je na

²⁴ Broj: 12-011/25-504/1 od 28.02.2025. godine

službenom putovanju u inostranstvo obezbijedena ishrana (ručak i večera), dnevnicu se umanjuje za 60%, ako je na službenom putovanju u inostranstvo obezbijeden jedan obrok (ručak ili večera), dnevnicu se umanjuje za 40%. Ako je obezbijeden prevoz, smještaj, ishrana i određena novčana naknada od organizatora koji je uputio pozivno pismo, službeniku ne pripada naknada troškova službenog putovanja u inostranstvo.

414-3 – Komunikacione usluge

Izdaci obuhvaćeni uzorkom se odnose na nabavku devet Huawei WIFI Routera po jediničnoj cijeni²⁵.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera ima zaključen Ugovor za usluge javne mobilne elektronske komunikacione mreže²⁶.

Ministarstvo je donijelo Interno pravilo o utvrđivanju limita za korišćenje mobilnih telefona Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera²⁷, kojim je utvrđena visina troškova korišćenja mobilnih telefona, službenika Ministarstva. Pravilom je utvrđen limit za troškove mobilnih telefona za službenike visoko rukovodnog kadra, ekspertske rukovodnog kadra (ekološki inspektori) i službenika. Pravilom je definisano da kontrolu trošenja odobrenih limita za mobilne telefone vrši Služba za ekonomsko-finansijske poslove i javne nabavke.

414-7 – Konsultanske usluge, projekti i studije

Uzorkom obuhvaćeni izdaci, finansirani iz opštih prihoda Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera u ukupnom iznosu od 265.777,39€ odnose se na: Konačan izvještaj o izvršenom tehničkom pregledu Ekološki efikasna zgrada, od strane Instituta za građevinarstvo, Izradu elaborate snimanja i etažne razrade za objekat Poslovni objekat – Vlada Crne Gore Ekološki efikasna zgrada, od "Geo-metar" DOO, projekat "Integrisanje biodiverziteta u sektorske politike i prakse i jačanje zaštite ključnih tačaka biodiverziteta u Crnoj Gori", pružanje usluga u implementaciji projekta iz oblasti komunalnih djelatnosti i zaštite životne sredine u opštinama centralnog i sjevernog regiona Crne Gore i opštine Ulcinj i dr.

Najznačajniji izdaci se odnose na Ugovor²⁸ Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, sa "Project consulting" DOO, zaključen 13.06.2025. godine, za *pružanje usluga u implementaciji projekta iz oblasti komunalnih djelatnosti i zaštite životne sredine u opštinama centralnog i sjevernog regiona Crne Gore i opštine Ulcinj, koji se kofinansiraju iz kreditnih sredstava međunarodnih finansijskih institucija i bespovratnih sredstava EU i drugih donatora*. Ukupna vrijednost naknade za 2025. godinu je ugovorena u iznosu od 250.000€:

²⁵ Račun broj: 90011910 od 17.07.2025. godine

²⁶ Broj: 01-011/25-1511/1 od 24.07.2025. godine

²⁷ Broj: 12-011/25-533/1 od 28.02.2025. godine

²⁸ Broj: 04-335/25-1236/1

- za period od 01.01.2025. godine do 31.05.2025. godine 104.169,69€ (sa PDV), i
- za period od 01.06.2025. godine do 31.12.2025. godine, mjesečno po 20.833,33€ (sa PDV).

Vlada Crne Gore je donijela Zaključak²⁹ dana 05.06.2025. godine, kojim je prihvatila Ugovor o pružanju usluga između Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i "Project-Consulting" DOO, Podgorica i ovlastila Ministra da potpiše Ugovor.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera po osnovu ugovora o konsultantskim uslugama je angažovalo, u toku 2025. godine, 31 fizičko lice kojima je isplaćeno ukupno 126.598,72€, odnosno 111.651,55€ u neto iznosu.

Na osnovu uzorkom obuhvaćenih ugovora utvrđeno je da su lica angažovana uglavnom za vršenja poslova iz nadležnosti Ministarstva, odnosno za: *pružanje stručne pomoći u oblasti zaštite životne sredine, implementacije ekoloških politika, zakonodavstva i održivog razvoja (analiza ekoloških podataka, priprema ekoloških studija, razarada i implementacija ekoloških politika, podrška u realizaciji ekoloških projekata, saradnja sa drugim institucijama, izrada izvještaja i preporuka, praćenje i izveštavanje o ekološkim standardima); Zadatke vezane za analizu, razvoj i implementaciju strateških dokumenata u oblasti održivog razvoja, pripremu i ažuriranje strategija u skladu sa potrebama zemlje i međunarodnim obavezama, usklađivanje nacionalnih prioriteta sa evropskim politikama i finansijskim resursima, identifikovanje relevantnih izvora finansiranja iz EU fondova, aktivnosti na izradi Zakona o održivom razvoju Crne Gore; Sektorska saradnja, javna komunikacija, analiza podataka koja doprinosi boljem određivanju indikatora, izveštavanje i međunarodne obaveze; Slaganje i selektovanje elaborate i dokumentacije, prisustvo inspekcijским pregledima, zajedno sa inspektorima, obrada i organizovanje podataka poslatih od strane državnih institucija, učestvovanje u pripremi dokumentacije koja obuhvata informacije o sastancima i obukama na kojima prisustvuju ekološki inspektori, pomoć u vođenju evidencije o inspekcijским nadzorima i izvještajima.*

U konkretnim slučajevima, konsultanti koji su angažovani od strane Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera angažovani su za izvršenje intelektualnog rada, za šta su plaćeni od Ministarstva. Ugovori su zaključivani su u formi konsultantskih ugovora, između ostalog za poslove iz opisa poslova Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.

²⁹ Broj: 11-011/25-1647/3

▪ **Nalaz**

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera angažovalo je, po osnovu ugovora o konsultantskim uslugama, fizička lica za vršenje poslova iz djelokruga organizacionih jedinica Ministarstva. Predmet ugovora uglavnom nije formulisan kao izvršenje jednog određenog intelektualnog djela sa jasno određenim rezultatom, već kao obavljanje niza funkcionalnih i kontinuiranih aktivnosti: „analiza, razvoj i implementacija strateških dokumenata”, „priprema i ažuriranje strategija”, „usklađivanje nacionalnih prioriteta”, „praćenje i izvještavanje o ekološkim standardima”, „saradnja sa drugim institucijama” „pružanje stručne pomoći”, „pomoć u vođenju evidencije” i sl.

▪ **Nalaz**

Utvrđeno je da izvještaji lica koja su angažovana po osnovu ugovora o konsultantskim uslugama, koji su dokaz da su izvršili posao za koji su angažovani, ne zavode u djelovodniku Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, što nije u skladu sa čl. 12 *Internog pravila o kancelarijskom i arhivskom poslovanju Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera*, kojim je propisano da se sve primljene pošiljke evidentira u arhivi i unosi u odgovarajuće evidencije, dok je u čl. 13 propisano da se primljene i raspoređene pošiljke zavode u djelovodnik istog dana i pod istim datumom kada su primljene.

Testiranim izdacima finansiranim iz sredstava donacija, u iznosu od 1.210.319,73€, su finansirane tri aktivnosti Ministarstva i to: *Implementacija zakonskog, strateškog i programskog okvira u oblasti zaštite od jonizujućih zračenja, radijacione sigurnosti, upravljanja radioaktivnim otpadom, zaštite od radona i zaštite od nejonizujućih zračenja* ukupno je izvršeno 8.079,08€ (testiran je iznos od 3.493,16€); *Promocija zaštite i očuvanja prirode, prirodnih resurs u obalnom području, saradnja sa NVO sektorom, međunarodna saradnja i podizanje svijesti javnosti iz oblasti ekologije i prirode* ukupno je izvršeno 812.971,60€ (testiran je iznos od 443.026,57€) i *Međunarodna saradnja i EU integracije Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera* ukupno je izvršeno 763.800€ (testiran je cjelokupan iznos izvršenja).

Testirani izdaci Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, finansirani iz sredstava donacija se odnose na: Jačanje crnogorskog nacionalnog utvrđenog doprinosa i Akcija prilagođavanja transparentnosti kroz Inicijativu za izgradnju kapaciteta transparentnosti - CBIT" - Četvrto nacionalno saopštenje i Prvi dvogodišnji izvještaj o transparentnosti Crne Gore UNFCCC, Integrisanje biodiverziteta u sektorske politike i praksa i jačanje zaštite ključnih tačaka biodiverziteta u Crnoj Gori, Reforma u blasti upravljanja otpadom, Organizacija VII konferencije parkova Dinarida mreže zaštićenih područja Dinarida i dr.

Najznačajniji izdatak sa ovog računa iznosi 730.800€, odnosi se na izmirenje obaveze prema izvođaču radova Strabag AG, za objekat Eko-efikasne zgrade u Podgorici. U Zahtjevu za isplatu zadržanog depozita koju je Strabag AG uputio Upravi za kapitalne projekte i Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, navodi se da je izvođač radova dobio saglasnost inženjera za plaćanje cjelokupnog zadržanog depozita u iznosu od

1.364.123,34€, shodno toj činjenici investitor/ugovarač je dužan da plati iznos od 763.800€ sa EMIF računa donacije Republike Italije i 600.323,34 iz državnog kapitalnog budžeta Crne Gore. Vlada Crne Gore je usvojila Zaključak, kojim je odobrila plaćanja *zadržanog depozita iz donatorskih sredstava EMIF račun* po dostavljenoj bankarskoj garanciji Strabag AG (izvođaču radova), za objekat Eko-efikasne zgrade u Podgorici. Zaključkom je Vlada ovlasitila Ministra ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera da izmiri obavezu prema izvođaču radova.

▪ Nalaz

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je izvršilo plaćanje u iznosu od 763.800€ izvođaču radova na građevinskom objektu i izdatak evidentiralo na računu 414-7 – Konsultanske usluge, projekti i studije, što nije u skladu sa Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

Račun 414-7 - Konsultanske usluge, projekti i studije je predviđen za evidentiranje ugovorenih obaveza, zahtjeva za plaćanje i plaćanja koja se odnose na konsultanske usluge, izradu projekata i studija, dok je račun 441-3 - Izdaci za građevinske objekte, predviđen je za evidentiranje izdataka koji se odnose na sve izdatke nastale po osnovu izgradnje administrativnih zgrada.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je izvršilo **nabavku kompjuterske opreme (dva lap topa) u ukupnoj vrijednosti od 1.004€,** shodno računu³⁰, a po osnovu projekta “*Integrisanje biodiverziteta u sektorske politike i prakse jačanja zaštite ključnih tačaka biodiverziteta Crne Gore*”. Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i sjevera je 23.12.2025. godine izvršilo plaćanje dobavljaču kompjuterske opreme i izdatak **evidentiralo na računu 414-7 – Konsultanske usluge, projekti i studije.** Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština račun 414-7 - Konsultanske usluge, projekti i studije je predviđen za evidentiranje ugovorenih obaveza, zahtjeva za plaćanje i plaćanja koja se odnose na konsultanske usluge, izradu projekata i studija, takođe pomenutim Pravilnikom je račun 441-5 – Izdaci za opremu, predviđen za evidenciju izdataka za kompjutersku opremu.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je 01.10.2025. godine izvršilo plaćanje u iznosu od **670€** po osnovu zaprimljenog računa³¹, **za hotelski smještaj** koji je dobavljač rezervisao za službenicu Ministarstva. Na samoj fakturi je naznačeno da je “*veza putni nalog 01-4/25-3/402*”. Mnistarstvo je ovaj izdatak **evidentiralo na računu 414-7 – Konsultanske usluge, projekti i studije.** Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština račun 414-7 – Konsultanske usluge, projekti i studije je predviđen za evidentiranje ugovorenih obaveza, zahtjeva za plaćanje i plaćanja koja se odnose na konsultanske usluge, izradu projekata i studija, a pomenutim Pravilnikom je račun 414-1 – Službena

³⁰ Broj: 14732 od 08.12.2025. godine, dobavljača “Multicom Retail” DOO

³¹ Broj: 1343/2025 od 11.09.2025. godine, dobavljača “Zinza” DOO

putovanja, predviđen za evidenciju izdataka za službena putovanja u zemlji i inostranstvu.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera treba da izdatke za kompjutersku opremu, službena putovanja i dr., koji su realizovani kroz "projekat" kao organizacioni okvir, evidentira u skladu sa njihovom stvarnom ekonomskom prirodom, odnosno Pravilnikom o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština.

414-9 – Ostale usluge

Ukupna realizacija izdataka sa računa Ostale usluge iznosi 97.330,57€. Testirani izdaci se odnose na usluge prevođenja, promocije i pretplate na servis za informisanje zaposlenih.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je potpisalo sa Studentskim parlamentom Univerziteta Crne Gore Ugovor o poslovnoj saradnji³² dana 24.06.2025. godine, prema kome je obaveza Ministarstva da izvrši isplatu u ukupnom iznosu od 5.000€, a čiji je predmet realizacija projekta "*Sajam sezonskog zapošljavanja za 2025. godinu*", koji je prethodno održan 12.03.2025. godine u Univerzitetskom sportsko-kulturnom centru u Podgorici i 13.03.2025. godine na fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru. Vlada Crne Gore je donijela Zaključak³³ dana 8. maja 2025. godine kojim je zadužila Ministra da potpiše Ugovoro poslovnoj saradnji između Ministarstva u Studentskog parlamenta Univerziteta Crne Gore i da izvrši plaćanje po tom Ugovoru u iznosu od 5.000€.

Preporučuje se Ministarstvu da ne zaključuje ugovore o poslovnoj saradnji, naknadno za projekte koji su prethodno već realizovani.

9.5. Pozicija 415 – RASHODI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE

Na računu Rashodi za tekuće održavanje evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na izdatke koji su namijenjeni održavanju javne infrastrukture, građevinskih objekata i opreme u ispravnom stanju.

Tekuće održavanje obuhvata: čišćenje, otklanjanje sitnijih nedostataka, rutinske preglede, podmazivanje, otklanjanje sitnijih kvarova i sl.

Rashodi za tekuće održavanje planirani su u iznosu 90.882,56€. Izvršeno je 90.728,99€, odnosno 99,83% planiranih izdataka. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

³² Broj: 01-011/25-1290/1

³³ Broj: 11-011/25-1421/3

NAZIV IZDATKA	415	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Tekuće održavanje građevinskih objekata	4152	80.338,60	80.241,92	99,88%
Tekuće održavanje opreme	4153	10.543,96	10.487,07	99,46%
Ukupno		90.882,56	90.728,99	99,83%

4152 - Tekuće održavanje građevinskih objekata

Uzorkom je obuhvaćen iznos od 50.033,16€ koji je isplaćen Centru za ekotoksikološka istraživanja.

Zaključkom Vlade (br. 10-335/24-7291/2 od 26. 12. 2024. godine) zaduženo je Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera da nastavi sa plaćanjem faktura koje se odnose na upravljanje skladištem radioaktivnog otpada shodno ugovorima i aneksima ugovora. Prema ugovoru (br. 01-2114/6 od 11.10.2012. godine) Vlada Crne Gore koju je zastupao Ministar održivog razvoja i turizma dala je na korišćenje privremeno skladište radioaktivnog otpada uz obavezu korisnika da obavlja poslove upravljanja, skladištenja i održavanja skladišta u skladu sa domaćim i inostranim propisima.

Aneksom ugovora (br. 04-986/82 od 14.12.2022. godine) je predviđeno da Korisnik dostavi predlog budžeta za održavanje skladišta radioaktivnog otpada jednom godišnje najkasnije do 1. juna tekuće za narednu godinu. Ustupilac će shodno raspoloživim sredstavima iz Budžeta obezbjeđivati sredstava za održavanje skladišta radioaktivnog otpada, da će sredstva biti isplaćivana u jednakim mjesečnim ratama.

Na osnovu predloga budžeta u toku 2025.godine vršene su isplate rata uz dostavljanje računa od Centra za Ekotoksikološka istraživanja. Budžetom za 2025. godinu planirana sredstva iznosila su 80.000,00€, prema Finansijskom izvještaju (CETI br. 00-1584 od 17.07.2026. godine) koji je dostavljen Ministarstvu potrošeno je 76.040,30€.

4153 – Tekuće održavanje opreme

Uzorkom su obrađeni izdaci koji su se odnosili na održavanje vozila i kupovinu guma.

9.6. Pozicija 416 – KAMATE

Na računu 41 – Kamate evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na izdatke po osnovu kamata koje zajmoprimac plaća zajmodavcu, rezidentu ili nerezidentu. Izdaci za rentu planirani su u iznosu od 50.000€, tekući budžet za 2025. godinu je iznosio 3.633,40€, a realizovan je u iznosu od 744,35€, odnosno 20,49% u odnosu na plan.

9.7. Pozicija 417 – RENTA

Na računu 417 – Renta evidentiraju se zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na izdatke za zakup objekata, opreme ili zemljišta. Izdaci za

rentu planirani su u iznosu od 10.432,80€, tekući budžet za 2025. godinu je iznosio 8.389,52€, a realizovan je u iznosu od 4.030,28€, odnosno 48,04% u odnosu na plan.

9.8. Pozicija 418 – SUBVENCije ZA PROIZVODNJU I PRUŽANJE USLUGA

Na računu Subvencije evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na izdatke koji imaju za cilj razvoj određenih djelatnosti, održavanje cijena proizvoda na nivou adekvatnom kupovnoj snazi potrošača tih proizvoda, olakšanje uvoza stranih proizvoda i favorizovanje izvoza domaćih proizvoda.

Rashodi za subvencije planirani su u iznosu 84.800,00€. Izvršeno je 84.800,00€, odnosno 100,00% planiranih izdataka. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	418	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga	4181	84.800,00	84.800,00	100,00
Ukupno		84.800,00	84.800,00	100,00

Testirani izdaci se odnose na sredstva koja su isplaćena Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore.

Zakono o nacionalnim parkovima („Sl.list Crne Gore“ br. 28/2014, 39/2016) propisuje da je unaprijeđenje i razvoj nacionalnih parkova djelatnost od javnog interesa. Član 31 Zakona predviđa da se sredstava za rad Javnog preduzeća na planu zaštite unaprijeđenja i razvoj nacionalnih parkova kao djelatnosti od javnog interesa obezbjeđuju i iz budžeta.

Zaključkom Vlade (br. 11-011/25-922/3 od 21.03.2025. godine) zaduženo je Ministarstvo da nastavi sa transferom sredstava sa budžetske pozicije 4181- Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga u cilju obezbjeđivanja sredstava za JP za nacionalne parkove Crne Gore.

Između Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore potpisan je ugovor (br. 14-400/25-694/1 od 21.03.2025. godine) kojim su regulisana međusobna prava.zakup poslovnog prostora za vojno diplomatska predstavništva.

9.9. Pozicija 419-OSTALI IZDACI

Na računu Ostali izdaci evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, ugovaranje obaveza, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na: izdatke po osnovu isplata ugovora o djelu, troškove sudskih postmupaka, izradu i održavanje softvera, osiguranje, kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama, komunalne naknade, kazne, takse i ostale izdatke.

Ostali izdaci planirani su u iznosu 575.579,97€. Izvršeno je 533.819,09€, odnosno 92,74% planiranih izdataka. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	419	ODOBREN O	IZVRŠENO	% IZVRŠENJ A
Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	419 1	336.553,66	328.768,32	97,69
Izrada i održavanje softvera	419 3	7.607,81	4.971,70	65,35
Osiguranje	419 4	6.963,81	3.655,30	52,49
Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama	419 5	174.714,00	171.853,77	98,36
Ostalo	419 9	49.740,39	24.570,00	49,40
Ukupno		575.579,97	533.819,09	92,74

4191-Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je, u toku 2025. godine po osnovu ugovora o djelu angažovalo 42 lica. Na osnovu zaključenih ugovora isplaćeno je ukupno 268.030,84€ (neto) odnosno 327.128,24€ (bruto).

Uzorkom je obuhvaćeno 33 ugovora o djelu koji su zaključeni za obavljanje administrativno tehničkih poslova u:

- Službi za pravne i opšte poslove,
- Službi za ekonomsko-finansijske poslove i javne nabavke,
- kabinetu ministarstva (PR služba),
- Direktoratu za održivi razvoj,
- Direkcija za planiranje razvoja sjevera,
- Direktoratu za zaštitu prirode,
- odjeljenju za ekološku inspekciju,
- Kancelariji za pravne poslove,
- Birou za odnose sa javnošću u Kabinetu ministra,
- PR službi Ministarstva,
- kabinetu,
- Direktoratu za međunarodnu saradnju i EU fondove.

Vremenski period za većinu zaključenih ugovora o djelu je duži od godine, započeti su u novembru ili decembru 2024. godine, aneksima produžavani tokom 2025. godine. Kod manjeg broj ugovora vremensko trajanje je pet, četiri, ili dva mjeseca.

Ugovori o djelu su zaključivani u skladu sa Internim pravilom o zaključivanju ugovora o djelu (br. 12-011/25-519/1 od 28.02.2025. godine),

uz popunjavanje Obrazca 1 koji predstavlja pisani zahtjev za potrebom angažovanja lica po ugovoru, identifikaciju vrste poslova ugovora koji nijesu predviđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i podatku o iznosu naknade. Rukovodilac organizacione jedinice u kojoj je angažovan poslenik vrši ocjenu rada na kvartalnom nivou na Obrazacu 2 i dostavlja Službi za ekonomsko-finansijske poslove i javne nabavke nadležnoj za obračun zarada Izvještaj da su izvršene ugovorene obaveze. Za svako lice koje je angažovano ugovorom o djelu vodi se dosije, evidencija ugovora koje pokazuju da za svaki ugovor o djelu postoje potrebne saglasnosti.

Za 2025. godinu Službi za ekonomsko-finansijske poslove i javne nabavke nije dostavljan Predlog plana o broju lica koje je potrebno angažovati po osnovu ugovora o djelu.

▪ **Nalaz**

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera angažovalo je fizička lica po osnovu ugovora o djelu za kontinuirano obavljanje administrativno-tehničkih i drugih poslova koji su vezani za redovno funkcionisanje organizacionih jedinica Ministarstva. Odnosno, predmet ugovora u najvećem broju slučajeva nije bio definisan kao izvršenje konkretnog, unaprijed određenog posla sa jasno utvrđenim rezultatom, što nije u skladu sa čl. 669 Zakona o obligacionim odnosima kojim je ugovor o djelu definisan kao ugovor kojim se poslenik obavezuje da obavi određeni posao, uključujući izvršenje fizičkog ili intelektualnog rada. Suštinsko obilježje ugovora o djelu je izvršenje konkretnog i određenog posla, odnosno postizanje rezultata koji je moguće individualizovati i razlikovati od kontinuiranog obavljanja redovnih poslova naručioca.

4195 – Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama

Uzorkom su obrađeni izdaci u iznosu od 138.295,58€ koji se odnose na uplate za iznose kontribucija za

- UNIDO 2025 Montenegro - Organizacija UN za industrijski razvoj u iznosu od 1.273,00€,
- UNECE za kontribucije koje su vezane za implementaciju Arhuske Konvencije i PRTR Protokola za 2026. godinu u iznosu od 4.000,00€
- UNEP za kontribuciju za Fond za zaštitu životne sredine u iznosu od 4.674,03€
- za pristupanje finansijskom instrument EU programa za životnu sredinu i klimatsku akciju u iznosu od 127.267,00€ (Zaključak Vlade br. 11-011/25-1511/4 od 8.maja 2025. godine),
- kontribucije za Konvenciju o zaštiti močvara (Ramsar) u inosu od 1.081,55€.

9.10. Pozicija 431-TRANSFERI INSTITUCIJAMA, POJEDINCIMA, NEVLADINOM I JAVNOM SEKTORU

Na računu Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, zahtjevi za plaćanja i plaćanja bez odgovarajućeg činjenja protivusluge, a koja su vezana za učesnike u javnoj potrošnji, nosioce javne potrošnje, nevladin sektor i pojedince, pod uslovom da nemaju komercijalni karakter.

Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru planirani su u iznosu 205.518,68€. Izvršeno je 202.536,50€, odnosno 98,54% planiranih izdataka. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	43	ODOBREN O	IZVRŠENO	% IZVRŠENJ A
Transferi nevladinim organizacijama	431 4	183.684,08	180.704,00	98,38
Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima	431 5	15.172,60	15.172,50	100,00
Transferi za jednokratne socijalne pomoći	431 6	1,00	0,00	
Ostali transferi pojedincima	431 8	6.661,00	6.660,00	99,98
Ukupno		205.518,6 8	202.536,5 0	98,54

4314 - Transferi nevladinim organizacijama

U skladu sa članom 32 Zakona o nevladinim organizacijama („Sl.list CG, br. 39/11 i 37/17 i 84/24) a u vezi sa Odlukom o utvrđivanju prioriternih oblasti od javnog interesa i visine sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u 2025. godini („Sl.list CG, br. 119/23, 44/24) Komisija za raspodelu sredstva za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera raspisala dva konkursa:

Javni konkurs za raspodelu sredstava nevladinim organizacijama za zaštitu ptica gnjezdilica Crne Gore i Javni konkurs za raspodelu sredstava nevladinim organizacijama u oblasti zaštite životne sredine pod nazivom „Zaštićene vrste Natura 2000 mreže“.

U skladu sa članom 32d Zakona o nevladinim organizacijama i članom 9 Uredbe o finansiranju projekata i programa nevladinih organizacija u oblastima od javnog interesa na osnovu javnog poziva za prijavu kandidata za Listu nezavisnih procjenjivača za bodovanje prijedloga dostavljenih putem konkursa, Komisija je donijela Odluku o izboru nezavisnih procjenjivača. Na osnovu izvršenog pregleda i bodovanja prijavljenih projekata i programa donešene su Odluke o raspodjeli sredstava za finansiranje projekta i programa nevladinih organizacija u oblastu zaštite životne sredine za 2025. godinu (br. 0522-322/25-712/58 i br. 0522-322/25-712/58).

Uzorkom su obuhvaćene isplate za:

- NVO Multimedijalni studio Bijelo Polje u iznosu od 23.000,00€,
- NVO Razvojni centar u iznosu od 23.520,00€,
- NVO Ronilački klub Tim ajkula Bijelo Polje u iznosu od 24.000,00€,
- NVO Centar za ruralni razvoj CG u iznosu od 21.760,00€,
- NVO Sjeverna zemlja u iznosu od 21.760,00€,
- NVU Crnogorsko društvo ekologa u iznosu od 24.000,00€,
- NVO Društvo mladih ekologa u iznosu od 22.600,00€,
- NVU Natura u iznosu od 20.064,00€.

Sa nevladinim organizacijama koje su dobile sredstava potpisani ugovori.

Ministarstvu se dostavljaju izvještaji o potrošnji sredstava.

4315 - Transferi političkim partijama, strankama i udruženjima

Uzorkom su obuhvaćene isplate Sindikalnoj organizaciji ekologije, uređenja prostora i turizma u iznosu od 14.262,50€ po osnovu predatih zahtjeva. Zahtjevom je zatražena pomoć u obezbjeđivanju materijalne pomoći zaposlenima koji su lošem materijalnom položaju. Zahtjevom (Inicijativom) je zatražena pomoć u organizovanju novogodišnje večere za zaposlene iz Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera.

9.11. Pozicija 44-KAPITALNI IZDACI

Na računu Kapitalni izdaci evidentiraju se planirani iznosi, mjesečno ili kvartalno odobravanje potrošnje, zahtjevi za plaćanja i plaćanja koja se odnose na sve izdatke nastale po osnovu isplata za infrastrukturu opšteg značaja, lokalnu infrastrukturu, građevinske objekte, uređenje zemljišta, opremu, investiciono održavanje kao i ulaganja u hartije od vrijednosti, zalihe i ostalo.

Kapitalni izdaci planirani su u iznosu 39.974,90€. Izvršeno je 39.063,24€, odnosno 97,72% planiranih izdataka. Zakonom o budžetu odobreni izdaci i izvršenje po ekonomskoj klasifikaciji 4 (sintetički računi) dato je u sledećoj tabeli:

NAZIV IZDATKA	44	ODOBRENO	IZVRŠENO	% IZVRŠENJA
Izdaci za uređenje zemljišta	4414	1,00	0,00	
Izdaci za opremu	4415	39.973,90	39.063,24	97,72
Ukupno		39.974,90	39.063,24	97,72

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je donijelo *Interno pravilo o evidenciji državne imovine*³⁴, kojim je uredilo da se nabavka imovine vrši u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, takođe je propisano

³⁴ Broj: 12-011/25-511/1 od 28.02.2025. godine

i da prijem nabavljene opreme vrši ovlašćeni službenik Ministarstva, a prijem telekomunikacione i kompjuterske opreme vrši ovlašćeni službenik za IT.

Testirani su izdaci u iznosu od 28.198,84€, koji se odnose na ulaganja u kompjutersku opremu i ostalu opremu (putničko vozilo).

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je zaključilo Ugovor o jednostavnoj nabavci³⁵, čiji je predmet nabavka robe - kompjuterske opreme, a ugovorena cijena je 11.585,75€ (sa PDV).

Ministarstvo je zaključilo i Ugovor o jednostavnoj nabavci³⁶, čiji je predmet nabavka robe - kompjuterske opreme, a ugovorena je cijena od 9.989,76€ (bez PDV).

Po računu³⁷ nabavljena je kompjuterska oprema – laptopovi u iznosu od 1.270,50€ (sa PDV).

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je zaključilo Ugovor o nabavci robe³⁸, čiji je predmet centralizovana nabavka robe – putničkog vozila za potrebe Ministarstva putem finansijskog lizinga, shodno sprovedenoj jednostavnoj centralizovanoj nabavci od strane Uprave za državnu imovinu. Ugovorena je cijena od 26.093€ (sa PDV). Shodno Ugovoru plaćanje vrši Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera (primalac lizinga) u korist „Porsche Leasing“ (član zajedničke ponude) u 36 jednakih mjesečnih rata. Ministarstvo se obavezalo da uplati učešće u iznosu od 8.000€ (sa uračunatim PDV) nosiocu ponude.

10. IMOVINA

Zakonom o državnoj imovini³⁹ propisano je da evidenciju nepokretnih i pokretnih stvari na kojima svojinska prava i ovlašćenja vrši Crna Gora, a koja služe za obavljanje funkcije državnih organa, vode organi koji te stvari koriste. Zakonom je propisano i da su obveznici dužni da dostave do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu, podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima organu uprave nadležnom za poslove imovine u elektronskoj formi, radi vođenja *Registra nepokretnosti*, odnosno računovodstvene evidencije pokretnih stvari. *Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvar u državnoj svojini*⁴⁰ je definisano da se podaci iz evidencije dostavljaju Upravi na obrascima: “PS” za pokretne stvari i “NS” za nepokretne stvari.

Ministarstvo je Upravi za katastar i državnu imovinu dostavilo podatke o imovini za 2025. godinu⁴¹ (po vrstama osnovnih sredstava), sa sljedećim podacima:

³⁵ Broj: 12-011/25-1034/1 od 8. maja 2025. godine, sa dobavljačem Društvo za trgovinu, inženjering i usluge „G TECH“ Podgorica

³⁶ Broj: 01-426/25-2197/4 od 16.12.2025. godine, sa dobavljačem „ICT Integracija“ DOO, Podgorica

³⁷ Broj: 001-167 od 21.03.2025. godine, dobavljača "Interactive" DOO, Podgorica

³⁸ Broj: 14-400/25-2339/1 od 29.12.2025. godine, sa nosiocem ponude dobavljačem „Efel travel“ DOO Cetinje

³⁹ „Sl. List CG“, broj: 021/09; 040/11; 023/25 i 160/25

⁴⁰ „Sl. List CG“, broj: 013/10

⁴¹ Br. 0727-011/26-377/3 od 17. februara 2026. godine

Preliminarni izvještaj o reviziji Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera

KON TO	OSNOVNO SREDSTVO	NABAVNA VRIJEDNOST	OTPISANA VRIJEDNOST	SADAŠNJA VRIJEDNOST
015-1	Motorna vozila	274.424,24	3.460,00	270.964,24
015-2	Informaciona oprema	115.504,01	18.903,39	96.600,62
015-3	Kancelarijski namještaj i oprema	65.712,78	39.847,52	25.865,26
015-4	Telefonske centrale i komunikaciona oprema	5.175,50	0,00	5.175,50
015-9	Ostalo	3.363,67	0,00	3.363,67
UKUPNO:		464.180,20	62.210,91	401.969,29

Prema podacima dostavljenim *Upravi za katastar i državnu imovinu* Ministarstvo je evidentiralo državnu imovinu, koju koristi za obavljanje funkcije čija vrijednost na 31.12.2025. godine iznosi 401.969,29€.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je donijelo *Interno pravilo o evidenciji državne imovine*⁴².

Popis

Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini je definisano i da je organ koji koristi stvari u državnoj svojini dužan da izvrši redovni godišnji popis sa stanjem na 31. decembar za godinu za koju se vrši popis, radi usklađivanja stanja iz posebnih evidencija sa stvarnim stanjem. Utvrđeno je i da popis vrši komisija za popis pokretnih i nepokretnih stvari, koje obrazuje starješina organa, koja nakon popisa sačinjava izvještaj o popisu, na osnovu popisnih listi i odgovara za tačnost popisa. Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je donijelo rješenje o obrazovanju Popisne komisije za popis nepokretne i pokretne imovine Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, sa ciljem prikaza stanja na dan 31. decembar 2025. godine i Plan rada Komisije za popis nepokretne i pokretne imovine Ministarstva.

Popisna komisija je usvojila *Izveštaj o izvršenom popisu nepokretne i pokretne imovine Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera sa stanjem na 31. decembra 2025. godinu*, a Ministar je donio *Rješenje o prihvatanju Izveštaja o izvršenom popisu nepokretne i pokretne imovine Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera za 2025. godinu*.

*Uptstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini*⁴³ propisano je da se popis vrši na obrascu PL, a da komisija u popisne liste unosi naturalno stanje stvari, koje se utvrđuje njihovim brojanjem i vrši sravnjenje stanja dobijenog popisom sa stanjem u poslovnim knjigama.

Izveštajem o izvršenom popisu nepokretne i pokretne imovine sa stanjem na 31. decembar 2025. godine, shodno Planu rada Komisije popisana su osnovna sredstva, materijal i sitan inventar u ukupnoj

⁴² Broj: 12-011/25-511/1

⁴³ „Sl. list Crne Gore“, broj: 047/11

vrijednosti od 401.969,29€, prema sljedećoj strukturi: Vozila u vrijednosti od 270.964,24€; Informaciona oprema u vrijednosti od 96.600,62€; Kancelarijski namještaj i oprema u vrijednosti od 25.865,26€; Komunikaciona oprema – mobilni telefoni u vrijednosti 5.175,50€ i Ostalo (slike, grbovi, umjetnička djela, ostali sitan inventar, televizori, kalkulatori itd.) u vrijednosti od 3.363,67€.

▪ **Nalaz**

Popisna komisija je u Izvještaju o izvršenom popisu utvrdila da je stanje na donatorskim računima kod Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica 230.033,01€, takođe je Rješenjem o prihvatanju Izvještaja o izvršenom popisu nepokretne i pokretne imovine Ministarstva prihvaćena informacija o stanju na donatorskim računima kod Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica. Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera dostavilo je Ministarstvu finansija Godišnji izvještaj korišćenja sredstava od donatora za 2025. godinu (Obrazac 7) u kome se navodi da je stanje na državnom bankarskom računu projekata na 31. decembar 2025. godine 537.433,03€.

11. JAVNE NABAVKE

U skladu sa članom 84 Zakona o javnim nabavkama, Ministarstvo je donijelo Plan javnih nabavki za 2025. godinu⁴⁴ i dobilo saglasnost na isti od Ministarstva finansija⁴⁵. Planom je, zbog privremenog finansiranja, predviđena nabavka usluga vrijednosti od 3.500,00€ i PDV-a 735,00€ (4.235,00€).

U toku 2025. godine plan javnih nabavki mijenjan je 2 puta, uz saglasnost Ministarstva finansija:

- izmjenama u aprilu mjesecu Plan javnih nabavki uvećan je za 41.150,00€ od čega za nabavku roba u iznosu od 12.000,00€ dok je za nabavku usluga iznos povećanja 33.385,00€. Plan javnih nabavki nakon povećanja iznosio je 45.385,00€;
- izmjenama u julu mjesecu Plan javnih nabavki uvećan je u ukupnom iznosu za 249.500,44€ koji se odnosio na nabavku usluga. Plan javnih nabavki nakon povećanja iznosio je 294.885,44€.

Vrijednost planiranih javnih nabavki za 2025. godinu iznosila je 294.885,44€ sa pdv-om, za nabavku roba planirana je javna nabavka u vrijednosti od 12.000,00€, dok je planirana vrijednost javnih nabavki za usluge iznosila 282.885,44€.

Plan se sastavlja u skladu sa u Internim uputstvom za sprovođenje javnih nabavki u Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera⁴⁶, koji je sastavni dio knjige internih procedura.

⁴⁴ br. 426/25-219/1 od 28.01.2025. godine

⁴⁵ br. 02-426/25-1236/2 od 28.01.2025. godine

⁴⁶ br:12-011/25-508/1 od 28.02.2025. godine

Poslove službenika za javne nabavke obavljala je A.P. angažovana ugovorom o dopunskom radu za period od 16.04. do 15.10.2025. godine.

Ministarstvo je u zakonskom roku dostavilo Izvještaj o sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama⁴⁷. U toku 2025. godine **ukupna vrijednost sprovedenih postupaka putem jednostavne nabavke iznosila je 153.634,46€** (bez pdv-a), dok je **putem direktne metode izvršena nabavka u iznosu od 117.701,89€**.

Uzorkom je obuhvaćeno 7 postupaka jednostavnih nabavki ugovorene vrijednosti 100.711,00€ i 17 postupaka direktne nabavke vrijednosti 48.635,11€.

Kontrolisani postupci jednostavnih nabavki i nabavki putem direktne metode sprovedeni su u skladu sa Pravilnikom o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je u Izvještaju o nabavkama sprovedenih direktnom metodom, nabavka usluga od "CEZAM produkcije" (9.599,00€) prikazana dva puta, dok je iznos troška sa kartice (Dufry DOO Surčin) netačno unešen, što je uslovalo da Izvještaj o nabavci sprovedene putem direktne metode ne prikazuje pravo stanje odnosno ne daje tačan iznos direktnih nabavki.

Ugovorom sklopljenim sa DOO "Gorbis", putem direktne nabavke na osnovu dostavljene ponude, predviđena je nabavka usluga snadbijevanja avio kartama rezervacija, kupovina i isporuka avio karata i rezervacija, organizovanje hotelskog smještaja u iznosu od 7.999,0€ (jedinичne cijene bez pdv-a). Izvršenje ugovora praćeno je kroz posebnu evidenciju u Ministarstvu na osnovu koje je konstatovano da je došlo do prekoračenja ugovora (9.172,91€).

U toku 2025. godine Ministarstvo je sredstva koja su dobijena putem donacija kroz projekte koristila za organizovanja seminara u saradnji sa DOO "New page" u iznosu od 4.634,00 i 5.094,10€. Sredstava donacija koja se se dobijaju putem projekata nijesu izuzeta od postupka javnih nabavki.

Centralizovane nabavke

U skladu sa Uredbom o načinu planiranja i sprovođenja centralizovanih javnih nabavki sprovedeni su centralizovani postupci za:

- ✓ osiguranje imovine,
- ✓ nabavka vozila,
- ✓ nabavka goriva,
- ✓ nabavka kancelarijskog materijala,
- ✓ osiguranje zaposlenih.

⁴⁷ br. 426/26-11671/3 od 27.02.2025. godine

U tabeli su prikazani izdaci koji su isplaćeni po osnovu objedinjenih javnih nabavki:

Korisnik budžeta	St.izdatka/prihoda	Planirano	Tekuci budžet	Preusmjereno +	Preusmjereno -	Plaćeno
43301A0746	4131	4.250,00	13.187,47	10.500,00	-1.562,53	10.632,15
43301A0746	4135	9.500,00	19.390,23	9.890,23	0,00	19.390,23
43301A0746	4194	9.000,00	6.962,81	0,00	-2.037,19	3.655,30
43301A0746	4415	20.000,00	19.963,90	0,00	-36,10	19.585,75
Ukupno		42.751,00	59.505,41	20.390,23	-3.635,82	53.263,43

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je došlo do greške prilikom upisivanja troškova u Izvještaju o nabavkama sprovedenih direktno metodom, što je uslovalo da Izvještaj o nabavci sprovedene putem direktne metode ne prikazuje pravo stanje odnosno ne daje tačan iznos direktnih nabavki. U toku revizije konstatovano je da je isplata "CEZAM produkciji" (9.599,00€) dva puta upisana i da iznos od 181,67€ predstavlja dio troška.

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera je na ovom računu evidentiralo i izdatke za nabavku avio karata i smještaja u hotelima u inostranstvu (u iznosu od 20.000€ bez PDV) po osnovu ugovora sa dobavljačem "Gorbis" DOO, po osnovu Ugovora o jednostavnoj nabavci⁴⁸. U toku revizije izvršen je uvid i u Ugovor o jednostavnoj nabavci⁴⁹ zaključen između Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera sa dobavljačem "Gorbis" DOO za nabavku usluga rezervacije avio karata, kupovinu i isporuku avio karata i rezervaciju i organizovanje hotelskog smještaja (u iznosu od 7.999€ bez PDV). Takođe, uvidom u dokumentaciju subjekta revizije utvrđeno je da Ministarstvo ima zaključen Ugovor o jednostavnoj nabavci i sa dobavljačem "Zinza" DOO Podgorica⁵⁰, čiji je predmet nabavka usluga rezervacije smještaja i avio karata (u iznosu od 24.999€ bez PDV).

▪ Nalaz

Ministarstvo je u toku 2025. godine zaključilo dva ugovora o jednostavnoj nabavci za isti predmet javne nabavke (rezervacija i nabavka avio karata i hotelskog smještaja), u ukupnom iznosu koji prelazi iznos od 25.000€ (bez PDV), što nije u skladu sa čl. 26 i čl. 27 Zakona o javnim nabavkama kojima je propisano da se nabavke roba i usluga procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou jednake ili veće od 25.000,00€ sprovode po postupku propisanom Zakonom, odnosno da naručilac ne smije da vrši podjelu predmeta nabavke kojom se izbjegava primjena Zakona.

⁴⁸ Broj: 05-426/24-1944/10 od 22.11.2024. godine

⁴⁹ Broj: 01-011/25-1017/1 od 06.05.2025. godine

⁵⁰ Broj: 01-426/25-1607/4 od 05.09.2025. godine

12. UPRAVLJANJE I UNUTRAŠNJE KONTROLE

Sistem (proces) unutrašnje kontrole u subjektu obuhvata politike, procedure i aktivnosti koje su osmišljene i sprovode se da bi se rizici održali na nivou koji je prihvatljiv za subjekat, a unutrašnja kontrola predstavlja kontinuirani proces koji sprovode rukovodioci i zaposleni u subjektu u cilju pružanja razumnog uvjeravanja da se u ostvarivanju misije subjekta postiže: pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno poslovanje subjekta.

Unutrašnja kontrola se sprovodi kroz sljedeće komponente: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, i praćenje.

Kontrolno okruženje

Kontrolno okruženje predstavlja skup standarda, procesa i struktura koje pružaju osnovu za sprovođenje unutrašnje kontrole u cijelom subjektu, uključujući očekivane standarde ponašanja. U cilju uspostavljanja adekvatnog kontrolnog okruženja, Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera realizovalo je sljedeće aktivnosti:

- Ministarstvo je donijelo Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva, ⁵¹kojim su definisane organizacione jedinice i njihov djelokrug, radna mjesta i broj izvršilaca, opis poslova i uslovi za njihovo obavljanje;
- Specimenom deponovanih potpisa utvrđena su ovlašćenja za raspolaganje novčanim sredstvima kojim su 2 zaposlena lica ovlašćena za kreiranje zahtjeva za plaćanje i jedno lice ovlašćeno za odobravanje zahtjeva za plaćanje.
- Rješenjem je određeno lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprjeđenju upravljanja i kontrola⁵² u skladu sa ranije važećim Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.
- Ministarstvo je donijelo Interno pravilo o kodeksu oblačenja zaposlenih u Ministarstvu, br. 12-011/25-530/1, u skladu sa članom 10 Etičkog kodeksa državnih službenika i namještenika.
- Ministarstvo je donijelo Plan integriteta za period 2025-2026. godinu shodno članu 75 Zakona o sprječavanju korupcije.
- Rješenjem je imenovano lice odgovorno za pripremu i sprovođenje Plana integriteta - menadžer integriteta, u skladu sa članom 78 Zakona o sprječavanju korupcije.
- Urađen je Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta za 2025. godinu.
- Rješenjem Ministarstva određeno je lice zaduženo za koordinaciju uspostavljanja i sprovođenja procesa upravljanja rizicima u skladu sa ranije važećim Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru;

⁵¹ br. 120-011/24-2090/20 od 25.11.2024. g. i br. 13-011/25-1792/10 od 27.10.2025. g.

⁵² br.12-011/25-276/1 od 31.01.2025. g.

- Rješenjem Ministarstva određeno je lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare u skladu sa ranije važećim Pravilnikom o načinu uspostavljanja sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u javnom sektoru;
- Urađen je Izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare⁵³ u kojem je navedeno da nije bilo prijavljenih sumnji na nepravilnosti i prevare.
- Ministarstvo je donijelo Interno pravilo o postupanju po prijavi zviždača o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i zahtjevu za zaštitu zviždača, br. 12-011/25-523/1;
- Ministarstvo ima interni Plan obuka, s tim što se većina obuka realizuje po Planu obuka Uprave za ljudske resurse koji se kreira dva puta godišnje (feb-jun i okt-decembar).
- Ministarstvo je donijelo Interno pravilo o postupku odobravanja
- pohađanja seminara i drugih vidova obuka u organizaciji Ministarstva,
- Uprave za ljudske resurse i drugih institucija ili organizacija, br. 12-011/25-522/1;
- Donijet je Vodič za pristup informacijama u posjedu Ministarstva, u skladu sa Zakonom⁵⁴ o slobodnom pristupu informacijama i objavljen na veb sajtu Vlade CG;
- U cilju informacione bezbjednosti Ministarstvo je donijelo Interno pravilo o postupanju sa računarskom, informatičkom i komunikacionom opremom, br. 12-011/25-512/1 i Interno pravilo o otvaranju, izmjeni, suspendovanju i ukidanju korisničkih naloga službenika u Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, br. 12-011/25-513/1;

▪ **Nalaz**

U Ministarstvu je imenovano lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare, odnosno nepravilnosti u subjektu, u skladu sa ranije važećim Pravilnikom o načinu uspostavljanja sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u javnom sektoru. Međutim, subjekt revizije nije donio interni akt kojim bi uspostavio sistem za prijem i postupanje po obavještenjima u slučaju sumnji na greške, nedostatke, nepravilnosti, prevare ili nedozvoljene radnje, neodgovarajuće upravljanje i korišćenje resursa, na način propisan Pravilnikom o bližem načinu upravljanja, rukovođenja i sprovođenja unutrašnje kontrole u subjektima javnog sektora⁵⁵.

▪ **Nalaz**

Ministarstvo je donijelo Interno pravilo o postupanju po prijavi zviždača o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i zahtjevu za zaštitu zviždača, br. 12-011/25-523/1. Međutim, Ministarstvo nije imenovalo lice za prijem i postupanje po prijavi zviždača, što nije u skladu sa

⁵³ Br. 01-01/26-1376/1 od 18.06.2026.

⁵⁴ "Sl. list CG", br. 066/25 od 27.06.2025.

⁵⁵ "Sl.list CG", br. 120/25

čl. 55 Zakona o sprječavanju korupcije⁵⁶ kojim je propisano da poslodavac koji ima najmanje 20 zaposlenih dužan je da odredi nepristrasno lice ili organizacionu jedinicu za prijem i postupanje po prijavi zviždača.

Ministarstvo je u postupku izjašnjenja na Preliminarni izvještaj o reviziji dostavilo Odluku o određivanju službenika za prijem i postupanje po prijavi zviždača br. 13-011/26-1971/1 od 11.09.2026. godine.

Procjena rizika

Procjena rizika je kontinuiran proces identifikacije i analize rizika koji mogu uticati na ostvarivanje ciljeva subjekta, kako bi se utvrdio način na koji će se upravljati njima. Članom 13 Zakona o upravljanju, unutrašnjoj kontroli i unutrašnjoj reviziji u javnom sektoru, propisano je da je rukovodilac subjekta dužan da obezbijedi pružanje stručne podrške i koordinaciju procesa upravljanja rizicima određivanjem lica ili tijela za koordinaciju procesa upravljanja rizicima.

Ministarstvo je uspostavilo Evidenciju rizika br. 04-335/25-337/1 od 05.02. 2025. godine, kojom su procijenjeni rizici poslovanja i određene odgovorne osobe za upravljanje rizicima, tj. određena radna mjesta za upravljanje rizicima.

Rješenjem Ministarstva⁵⁷ određeno je lice zaduženo za koordinaciju uspostavljanja i sprovođenja procesa upravljanja rizicima.

▪ Nalaz

Postupkom revizije utvrđeno je da subjekat revizije nije usvojio Politiku upravljanja rizicima koja predstavlja interni akt kojim se definišu glavni elementi procesa upravljanja rizicima: svrha i cilj upravljanja rizicima, obuhvat (procesi, zaposleni), kategorije rizika, apetit za rizik (nivo prihvatljivog rizika), obaveze i odgovornosti za upravljanje rizicima, integracija, izvještavanje, učinak upravljanja rizicima i ažuriranje politike (izmjene i dopune politike).

Cjelokupan proces upravljanja rizicima unutar Ministarstva nije uređen internim aktom (pravilom/procedurom) kojim se detaljno opisuju koraci u procesu upravljanja rizicima, što nije u skladu sa Pravilnikom⁵⁸ o bližem načinu upravljanja, rukovođenja i sprovođenja unutrašnje kontrole u subjektima javnog sektora.

⁵⁶ "Sl. list CG", br. 054/24, 041/26 i 098/26.

⁵⁷ Broj 12-011/25-374/1 od 12.02.2025. g.

⁵⁸ "Sl. list CG", br. 120/25 od 20.10.2025.

Kontrolne aktivnosti

Kontrolne aktivnosti su mjere koje se kroz politike i interna pravila uspostavljaju i sprovode u subjektu, radi ublažavanja rizika na prihvatljiv nivo i ostvarivanja ciljeva subjekta. U februaru 2025. godine Ministarstvo je usvojilo Knjigu⁵⁹ procedura, koja je objavljena na zvaničnom sajtu Ministarstva. Ovaj dokument obuhvata ukupno 33 interna pravila/procedure, kojima su uređeni ključni poslovni procesi u Ministarstvu.

Informacije i komunikacija

Radi ostvarivanja ciljeva i upravljanja resursima, potrebno je uspostaviti sistem za prikupljanje i razmjenu relevantnih, dovoljnih, tačnih, potpunih i blagovremenih informacija u subjektu. Postupkom revizije utvrđeno je da je Ministarstvo uspostavilo komunikaciju sa građanima kroz mehanizme za podnošenje inicijativa. Donešena je Interna procedura za postupanje po inicijativama, broj: 12-011/25-531/1 i Interno pravilo o arhivskom i kancelarjskom poslovanju, broj: 12-011/25-516/1. Informacije o Ministarstvu dostupne su i na zvaničnom sajtu Ministarstva.

Praćenje

Praćenje unutrašnje kontrole u subjektu sprovodi se kontinuiranim i/ili periodičnim ocjenjivanjem unutrašnje kontrole. U skladu sa Pravilnikom⁶⁰ o metodologiji za samoocjenu unutrašnje kontrole, sadržaju i obrascu godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i unutrašnje kontrole i načinu izvještavanja o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru, Ministarstvo je dana 04.05.2026. godine donijelo Plan za unapređenje unutrašnje kontrole za 2025. godinu i istovremeno Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i unutrašnje kontrole za 2025. godinu.

Ministarstvo je Plan za unapređenje unutrašnje kontrole za 2025. godinu donijelo nakon isteka perioda na koji se plan odnosi, što nije u skladu sa svrhom planskog dokumenta, jer isti nije mogao predstavljati osnov za upravljanje i praćenje aktivnosti tokom 2025. godine, obzirom da je donijet retroaktivno.

⁵⁹ Br. 12-011/25-500/1

⁶⁰ "Sl. list CG", br. 071/19

Unutrašnja revizija

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva predviđeno je Odjeljenje za unutrašnju reviziju, kao samostalna organizaciona jedinica, sa tri radna mjesta: rukovodilac Odjeljenja, viši unutrašnji revizor i mlađi unutrašnji revizor. U odjeljenju za unutrašnju reviziju nema zaposlenih lica i u Ministarstvu se ne vrše poslovi unutrašnje revizije.

▪ Nalaz

U Ministarstvu nije uspostavljena unutrašnja revizija, što nije u skladu sa čl. 2 stav 1 tačka 18 Uredbe⁶¹ o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru, kojim je propisano da posebnu organizacionu jedinicu za unutrašnju reviziju uspostavlja Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i članom 6 Uredbe, kojim je propisano da su subjekti iz čl. 2 i 4 Uredbe, dužni da uspostave posebnu organizacionu jedinicu za unutrašnju reviziju u roku od 120 dana, od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Podgorica, 19.10.2026. godine

Rukovodilac Kolegijuma DRI
dr Branislav Radulović
Senator DRI

⁶¹ "Sl. list Crne Gore", br. 096/21,134/22, 024/25